

ՅԵՂԷ ՎԻՆԻԻ
ԺԿՈՎԻԿԷ ԻԿՆԻՔ ՆԱԴԱՐԻԿԻԿ ՇԿԱԿԵՎՈՅԿ

Soylu Atalı
Mütləqə İnam Ocağının Yükümlüsü

ՏԵԶԷ ՎԻՎԻԻ
Soylu Atalı

Atakənd-48
(Bakı-2026)

Çapa hazırlayanlar:

Göytəkin Atalı, Nurtəkin Atalı.

Soylu Atalı.

Pıçıldayan Damcılar (şeirlər).

Atakənd. Bakı, "Elm və təhsil" - 2026, 186 səh.

4702000000

N-98-2026

qrifli nəşr

© "Elm və təhsil", 2026

Ön Söz

Ürəyində Ata Günəşi olsun, saygılı oxucu.

Belə götürəndə şeir kitabı ilə görüşünə gəlmək istəməzdim. Çünkü mən şair deyiləm, olmaq istəyim olmayıb da. Məncə, Azərbaycan şeir planını çoxdan doldurub. Şeir yazmaqda, bir də müğənni istehsal etməkdə çox bərk gedirik. Balaca şöhrətlə pul hərisliyi bizim toplumumuzu şeirçiliyə, bir də müğənniçiliyə sürüyür. Bundan yaxa qurtarmaq gərəkdir. Qulaq-göz əzbərçiliyi ilə şeir yazanlar o qədər çoxalıb, Söz urvadan düşür.

Bütün bunlara baxmayaraq, mən də belə bir şeir kitabı ortaya çıxarıram. Bu şeirlər bədii cəhətdən mükəmməl olmaya bilər. Ancaq burada mənim səmimi yaşantılarım var. Ayrı-ayrı anlarda, gerçəkdən, elə duyğular seline bürünmüşəm, o hallarımı şeirvari ifadə etmək üçün olmuşam. Mən Asif Atanı tanıyandan sonra hər yöndən (ilk çağlarda) çətinliklərlə, sarsıntılarla üz-üzə qalmışam. Sərt təpkilərin arasından çıxmışam, yanlışların içindən keçmişəm, ancaq bütün hallarda özümə doğru yürümüşəm. İnsanlığın qaygıları ağıma, düşüncəmə oturduqca yerləşlərim çətinləşib, ruhsal gərginliklərim ara vermədən sıxıntılar yaşadıb mənə. Bununla belə, Yolumdan dönməmişəm, vəzifəyə tamahlanmamışam, şöhrətə aldanmamışam.

Bu dediklərim bu kitabımda bir çox cəhətləriylə özünü göstəribdir.

Aşırı duyğusal şeirlərim də vardı, sayı yüzə yaxın olub. Onları sildim, əlyazı biçimində belə saxlamağı uyğun saymadım. Amalımla, əqidəmlə səsləşən duyğularımı isə ürək qızdırıb səninlə bölüşmək istədim.

Ürəyinə təpər, gözlərinə sağlıq diləyirəm.

Ata Ruhu sənə yar olsun.

Yükümüzdən Böyük Fərəhimiz yoxdur!

Soylu Atalı

Ocaq ildırımının 13-cü ili, Qürub Ayının (avqustun) axırları, Borçalıdan xəbər tutdum ki, Türkel anadan olub. O vaxt mən Bakıda olanda bildirdim ki, Ucatay atasının evindədi. Bundan xeyli qabaq mən Borçalıdan Bakıya qayıdanda Ucataya baş çəkib demişdim ki, işə düzələ bilsəm gəlib sənə Bakıya aparacam.

Bir sözlə, Türkelin anadan olması xəbəri mənə çatdı. Tez Asif Atanın yanına gedib Borçalıya getmək istəyimi bildirdim. Atadan uşağa ad istədim. Ata uşağa xeyir-dua verib Türkel adı qoydu. Məni bağrına basıb Borçalıya yola saldı.

Mən rayon xəstəxanasına çatdım, orada mənə dedilər ki, uşağı çıxarıb apardılar. Kəndə getdim. Evə çatanda məni gülə-gülə Ucatay qarşıladı. Evdə başqa heç kim yox idi. Uşaq evin yuxarı qatında yatmışdı. Qalxıb uşağın üzünə baxdım. Ucatay gözünü uşağın üzündən çəkmədən dedi, Kamran adı qoydular. Şəhadətnaməni aldım, bir gün sonra kənd sovetinə yollandım. Şəhadətnaməni cırıb katibin qabağına qoydum. Katib təəccüblə mənə baxdı, bu nə hərəkətdi dedi.

Dedim yeni şəhadətnamə yaz, uşağın adını Türkel qeyd elə. Cəriməsini də ödədim. Baxmayaraq, o vaxt mənim pula böyük ehtiyacım var idi. Şəhadətnaməni bağrıma basdım. Yolboyu evə gəlincə bayatılar söylədim...

Türkel qoydum adını,
Tanı doğma yadını.
Özüm alım qadanı
Ulu Türkelim, Ulu.
Hələ körpəsən, Uyu.

Türk oğlu Türksən, anla,
Gövdəmə “kök”sən, anla.
Mənimlə təksən anla
Ulu Türkelim, Ulu.
Uyu, Türkelim, Uyu.

Vətənə oğul gərək,
Vətənə oğul verək,
Heyrətlə döysün ürək,
Ulu Türkelim, Ulu.
Uyu, Türkelim, Uyu.

Amala gəl, İnsan ol,
Şər yolunu kəsən ol.
Vətən üçün desəm öl –
Ulu Türkelim, Ulu.
Uyu, Türkelim, Uyu.

Dağlardan Vüqar öyrən,
Namus, Qeyrət, Ar öyrən.
Ulu yolum var, öyrən
Ulu Türkelim, Ulu.
Uyu, Türkelim, Uyu.

Göylərə Yüksəlməli,
Olma nadan, sərsəri.
Öyrən, öyrət bəşəri –
Ulu Türkelim, Ulu.
Uyu, Türkelim, Uyu.

Ocağımdan Od al, yan,
Mütləqi eylə bəyan.
Şər boğub Xeyir yayan –
Ulu Türkelim, Ulu.
Uyu, Türkelim, Uyu.

Boyunu bəsləyirəm,
Andını gözləyirəm,
Bəlkə də tez deyirəm,
Böyü, Türkelim, Böyü,
Ulu Türkelim, Ulu.
Uyu, Türkelim, Uyu.

**16 Ata Ayı, 13-cü il. Borçalı.
(16.09.1991).**

(Asif Atanın ölümünə)

Dünya boyda ağrı, kədər,
Yumruq boyda ürəyimi
Doğma Yurdu, evi bilmiş,
Qəlbimə bax, mənə kimi –
Bu dünyadan böyük imiş!

Kədərimə dəymə mənim,
Qoy yaşasın ömrüm üçün.
Ürəyimə dəymə mənim,
Qoy ağlasın için-için.

Kədər sussa, yanmaz ürək,
Kədərini qanmaz ürək,
Ömrü vəfa sanmaz ürək,
Qoy ağlasın için-için.

Kədərimə dəymə mənim
Qoy yaşasın ömrüm üçün!

**21 Şölə Ayı, 19-cu il. Atakənd.
(21.06.1997).**

Eşqimin Carı, gəldin,
Dünyanın Varı, gəldin,
Mən özüm axtarmamış
Ömrümə sarı gəldin.

Gündüzüm, gecəm Ata,
Ömrümə köçən Ata.
Odumu artır Yanım,
Ocaqsız heçəm, Ata.

Yanında yanılmadım,
Həyata sarılmadım.
Sən məni Göyə çəkdin –
Mən səndən ayrılmadım.

Ömrümü Oda yazdım,
Amala buta yazdım.
Həyatım sənə fəda –
Qəlbimə Ata yazdım.

10 Sərt Ayı, 19-cu il. Atakənd.

Sabahım oxunur qədim səsində,
Ömrüyün hər damcı nişanəsində.
Yoxsul ürəklərin viranəsində –
Məhəbbət binası ucaldan Ata.

Sənin hər sözünü sözümə yazdım,
İşıqlı üzünü gözümə yazdım.
Ömür saniyəni yüz günə yazdım,
Bu körpə bəşəri Qocaldan Ata.

8 Xəzan Ayı, 19-cu il. Atakənd.

Bir Dərd bitib içimdə,
Ağrımasa ölərəm.
Dərd yaşayır gücümdə,
Dərmanım dərd biçimdə
Yoğrulmasa ölərəm.
Xilasım dərd biçimdə
Doğrulmasa ölərəm.

Dərddən gəlir nəfəsim,
Dərddən Ucalır səsim,
Fərəhimi becərir
Dərddən aldığım dərsim.

Dərddən işıq saçıram,
Dərdə işıq saçıram.
Dünya, bağlı qapını
İnamımla açıram.

Dərdə alışdı ömrüm,
Dərdə qarışdı ömrüm,
Dərd artdıqca Ucaldım –
Dərdlə yarışdı ömrüm.

Dərdin yaşı qocaqdı,
Fərəh dərddən ucadı,
Atanın Soylusunun
Ocaqdı Uca andı,
Atadı Uca andı.

(Atanın ölümünə)

Ağla könül, ağrılara dözmürsən,
Dərman istə ağrıların özündən.
Həsrətdən nəm çəkir ruhum, diləyim,
Yazın buludları coşur gözümdə.

Uzaq sahillərə can atır xəyal,
Dəryalar üstündə uçan quş kimi.
Qıraqda dayanıb yuxulu vüsal,
Hərdən bir içimə dönür tuş kimi.

Mənimçün gecədi elə səhər də,
Təsəllim qüruba əyilib batır.
Boğulur sevincim qəmdə, qəhərdə,
İçimdən göylərə bir haray çatır.

Dayanıb göz-gözə baxsaydıq səssiz,
Ürəyim sükutla alışıacaqdı.
Dilim lal olacaq, qalacaq sözsüz,
Daha xatirələr danışacaqdı.
Vüsal xəyal kimi dolaşıcaqdı...

Mən səni arayım hansı kitabda,
Kitabın insandı, yolun insandı.
Gözləri göylərə dikilən insan
Bildi, ruhundakı olum insandı.

Qayıtdı, göylərə açılan əllər
Sinədə döyünən ürəyə doğru.
İnsanın ağılından yayınan sirlər,
Açıldı idrakla biliyə doğru.

Xəyalda axirət gözləyən ömür,
İnam işığını alır özündən.
Fərəhlə dünyanın özünə dönür,
Xülya sevincini salır gözündən.

Şirvinlə qaynayıb-qarışır yenə,
Yurdumun Mütəqə can atan oğlu.
Qoymaram bir daha Ocağın sönə,
Türkümin həm övlad, həm Ata oğlu.

**15 Günəş Ayı, 28-ci il. Atakənd.
(2006).**

- *Günevle birlikdə Ata evinə baş çəkdim, içimdə bir dərd göynədi. Hər şey olduğu kimi, Atanın işığı yandırdı. Ata evin içində yox idi, bu böyük kədər yaratsa da, qərribə bir nikbinlik axdı içimə...*

Mən İlahi, Nur adına vurulmuşam,
Heyrət açan qanadına vurulmuşam,
Həqiq yetirən imdadına vurulmuşam,
Uca eşqim, Ölməz andım, Ulu Atam!

Bir ömürə min əsrlər yükləmişən,
İnsan-insan min ömürlər kökləmişən
Sabahlaşan, sehləşən hökmünlə sən,
Uca eşqim, Ölməz andım, Ulu Atam!

Səcdəgahım, məndən doğru “mən” yetirib,
Ağac-ağac qüdrət əkib, “mən” bitirib,
“Mən” becərib, “mən” boyüdüb, “mən”
götürüb
Uca eşqim, Ölməz andım, Ulu Atam!

Fərəhimiz Fərəh üstə böyüyəcək,
Vidənımız Amal üstə öyünəcək,
Ürəyimiz Ürəyinlə döyünəcək,
Uca eşqim, Ölməz andım, Ulu Atam!

Murad mənim, hünər sənin doğuluşun,
Qanad mənim, Səma sənin, Yol – ağuşun,
Ömür mənim, Mütləq sənin – Ulu Yaşın,
Uca eşqim, Ölməz andım, Ulu Atam!

İnam Yolum – Günəş rəngli bayrağımız,
Mütləqçilik, Müqəddəslik Yarağımız,
İnsanımız – İnsanilik bayramımız –
Uca eşqim, Ölməz andım, Ulu Atam!
Mütləq Atam, İnsan Atam – Asif Ata!

7 Günəş Ayı, 20-ci il.

Atakənd.

Dünyadan baş götürüb, hara qaçırsan, ömür?
Dünyaya yazılmalı, Dünyanı yazmalısən.
Uçurulmuş Dünyada, Dünyadan daha böyük
Yeni Dünya qurmalı, İnamı yazmalısən.

Haqqa çağırsın andın, haqqa çağırsın adın,
Haqdan çağırsın gərək, haqqa çatan muradın.
Haqlı üzün mübarək, haqqa çalsın qanadın,
Soylu kimi, haqlını – Duyanı yazmalısən.

19 İşıq Ayı, 20-ci il.

Atakənd.

Xəlqilik Şərqisi

Ulu Zərdüş tərxi, Yurdum işıqlı Dünya,
Atayurdum – Soy köküm, Elim Türkün, Atalım.
Özü işıqlı dəyər Odoğlu Qorqud Dədə –
Od qoruyan Yurdumun Ulu kökü Atalım.

Tanrılıq qüdrətinə Ucalan Yenilməz,im,
Günəş kimi işıqlı, Həqiqət boyda sözüm,
Kamillik Ucalığı – Nəsimim əyilməz,im,
Haqqı izhar eləyən əzəl hökmü Atalım.

Dərdə Vüsal böyüyür, dərmanı dərd, yolu dərd,
İlahi loğman özü dərdin dostu, dərdi mərd,
Ümman yetməz Füzuli yangısına nədir həd?! –
Aşiqə gərək olan yolu təkmi – Atalım.

Doğrandı tikə-tikə Babəkim sustalmadı,
Qaranılıqla görüşdü, işığı azalmadı,
Selə döndü qan-qada, Fərəhi sozalmadı,
Yurdun qurtuluş yolu qədim ərkim, – Atalım.

Hikmət pillələrində Ucalıq eşqi yaşar,
Hər pillə coşğun Dəniz, Ömür özündən daşar,
Mütləq üstə köklənib, İnamdan fərəh coşar,
Muğam kədər yangısı – haray “təki”, Atalım.

Ər döyüşü olmasa Şər felindən yorulmaz,
Möhtəşəm Dünya sadə Zəriflikdən qurulmaz,
Haqdı Zəriflik özü Möhtəşəmdən ayrılmaz,
Sazım Dünyadan üstün, Əzəl Türküm Atalım.

Dünya Amal bağıdır – Atanın becərdiyi,
Ulu Atalı Soyum – İnamın becərdiyi,
İntibahlı ömürlər – İnsanın cücərdiyi,
Atayurdum, Soyköküm – elim, Türküm Atalım.
Azərbaycanım Yurdum, Türk Millətim – Türk xalqım!

29 Işıq Ayı, 20-ci il. Atakənd.

*Atanın ölümünün ildönümü
– Anım Törənində*

İZHAR

Kim deyir, Ata ölüb?!

Bu necə ölümdür?

- Hara baxıram Ata, hara gedirəm Ata.

Ata başlayır hər yerdə. Ata başlayan yerdə hər şey qurtarır. Ölüm də qurtarır, Həyat da qurtarır (Amal başlayır).

Ölüm qurtaran yerdə həyat da qurtarır, çünki həyatın canı ölümdür.

- Ölməzlik Atanın əbədilidir.

- Sonsuzluqda başlayır Ata – Sonsuzluğa ölüm çatmır.

İnamda başlayır Ata – İnama ölüm çatmır.

Həqiqətdə başlayır Ata – ölüm gerçəklikdə qurtarır.

- Gözlərin işığında Ata baxır.

Addımın sambalında Ata yeriyir.

İnam harayında Ata danışır.

Belə də ölüm olar?!

- Kimi aldadırsan, ölüm?

Gəlişin ömrün qədər puçdur.

Həşirlə gəldin, inadla qarşılaşdın.

Külək qayalara çırpılan kimi çırpıldın, torpaq kimi ovx-alanıb töküldün, başa çıxıb bilmədin. Səni saymayan mənə sarsılmazlıq öyrətdi, saymadım səni!

Atanın qarşısına keçdin, hesab istədin məndən.

Atamı Qəlbimdə öldürə bilmədin – Atalı Qəlbimi susdura bilmədin.

İndi qarşımda hesab verirsən. Ata bizim Varlığımızda qalıb!

- Sən ömrün boyu insana hesab verəcəksən, ölüm!

- Ulu Atam, hələ çox yol gedəcəm, ancaq bircə yol gedəcəm – Asif Ata yolu, Mütləqə İnam yolu!

Sən məndən bu yolu getməyi tələb elədin. Mən bu yolu Səninlə birgə gedirəm.

Səninləyəm – Mənimləsən!

Ömrümün bahar Çağı,
Kədərdən çiçək açdı.
Kədər ətri yayıldı,
Kədər işığı saçdı.

Dünyaya Kədər dolu,
Ömür verən Aşiqəm.
Ömürdən Kədər yolu,
Salıb gedən Aşiqəm.

Bu Kədərdə İnsanım
Böyüyür Sabah üstə.
Ulu Yolda Vüsalım
Yürüyür Sabah üstə.

Sinəm dağlı-düynülü,
Bu dağ mənə əzizdi.
Dilimdə Ata ünlü
Ata sorağı gəzdi.

Qəlbimdə Yaşar Ata,
Yolumda Yaşar Ata,
Ulumda Yaşar Ata,
Hara baxıram Ata,
Hara gedirəm Ata.

İnamda Ata Yaşar,
İnsanda Ata Yaşar,
Kədərdə Ata Yaşar,
Vüsaldə Ata Yaşar!

Kədər gülü üzürsən –
Fərəh qoxuyur səni.
İşıq kimi gəzirsən
Zülmət oxuyur səni.

İnsanı becəirsən
Könlümün bağında sən, –
İnam kimi bitmisən,
İnsan kimi bitmisən.
Soylunu seçən Atam,
Ömrümə köçən Atam.

**3 Şölə Ayı, 20-ci il.
(İyun, 1998).**

Mən aşiqəm Atasına,
İnam “qala” Atasına,
Türküm Türkə yağı düşməz
Tapınarsa Atasına.

Türküm, Qiblən Atakənddi,
Başqa Qiblə yar olammaz.
Mütləqçilik – Özümlüyün,
Özgəliyin var olammaz!

20-ci il.

Dünya yaman daşlaşdır,
Tənha qaldım daş içində.
Duman kimi həsrət dolur,
Gözlərimə yaş biçimdə.

Həsrət mənim qan-damarım,
Vüsal mənim ömrüm-günüm.
Kədər mənim qanadlarım,
Fərəh mənim Zirvəm – Göyüm.

Həyat mənim gərgin yüküm,
Amal mənim dərin köküm,
Hünər mənim Əxlaq yönüm,
Mütləq mənim ölçüm – çəkim!

20-ci il.

(İkini Bir eləyən Ruh Sevgisi)

Ruhani Gözəlliyn çağırışı var gözlərində,
Mütləqin Nişanəsi, naxışı var gözlərində,
Qəlbimin Nur çiləyən yağışı var gözlərində,
Ömrümün Azadlığı səndəmidi, söylə, Nurum!
Bu nədir, Atəş ilə Yanğı gəlir, söylə, Yarım!

Əzabın nişanı nə, əslə nədən doğdu görən?!
Bu, necə sirr imiş ki, əvvəl-axır çıxdı görən?!
Dilbərim Heyrət ilə Sabahdanmı baxdı
görən?!
Ömrümün Azadlığı səndəmidi, söylə, Nurum?!
Bu nədir, Atəş ilə Yanğı gəlir, söylə, Yarım!

Necə əlçatmaz hicran hakim olub Aşiq üçün,
Öncədən Yanğı belə sakin olub Aşiq üçün,
Əbədi Əzab, Heyrət Batin olub Aşiq üçün,
Ömrümün Azadlığı səndəmidi, söylə, Nurum,
Bu nədir, Atəş ilə Yanğı gəlir, söylə, Yarım!

30 Ata Ayı, 20-ci il.

Ata Rəngli Bayrağında Şərq Ruhunun işığı var,
Əxlaq, Vəcdan səltənəti tikib quran Ocağı var,
Aşıqlərdən döyüşçüsü, İnam adlı Yarağı var,
Qədimliyim, Əzəl sevgim, Ata Ruhum – Ana Şərqim!

11 Ata Ayı, 20-ci il. Atakənd.

DAĞLAR

Qubarlandı cavan könlüm,
Boylandıqca sənə, Dağlar.
Vərəqləndi bir-bir ömrüm,
Döndü ötən günə, Dağlar.

Xəyal məni çəkdi dara,
Yolum düşdü Əyriqara,
Əgər azsam, gedim hara? –
Köçüb gedib binə, Dağlar.

Yurd-yuvası boş olanın,
Qəlbi qara daş olanın,
Vüqarınla nəşilərin
Baxtı gülə, dinə, Dağlar.

Zaman köhnə, duman təzə,
Həsəətini duyan təzə,
Köhnə dərdə uyan təzə,
Yanmasınmı sinə, Dağlar.

**2 Yağış Ayı, 20-ci il.
(noyabr, 1998).**

Bəşərilik Şərqisi

Tarixin dodaqları yarıldı çağırmaqdan,
Yurdsuz yüklər altında qırıldı çağırmaqdan,
Dayazlaşan bulaqlar soğuldu çağırmaqdan,
Öz içindən axmasa bulaqların durulmaz,
Ulu Bəşər, qalx yerdən, bugünün Sabah olmaz!

Ölümün əli qanlı kəsdirib yol üstünü,
Özündən qova bilmir Xeyir Şərin qəsdini,
Mütləq boyda ömrünə Zaman hökm kəsdimi?! –
Sən mənadan ayrıldın, Məna səndən ayrılmaz,
Ulu Bəşər, qalx yerdən, bugünün Sabah olmaz!

Ölümsüzdür bu Dünya, ölümsüzdür Varlığın,
Ölümsüz Varlığında var olandı sağlığın,
Tarixdən çox ucasan – Tarix sənin darlığın,
Ürəklərdə uyuyan bugününə ayılmaz,
Ulu Bəşər, qalx yerdən, bugünün Sabah olmaz!

Qədimliyin Sabahın sirrini uca tutmuş,
Sabahlı Amalımız ürəklərdə kök atmış,
Böyüklüyün iziylə Sabahına yol qatmış,
Uzaqlığa üz tutan Müqəddəslər yorulmaz,
Ulu Bəşər, qalx yerdən, bugünün Sabah olmaz!

Sevincim çiçək-çiçək açır İnam bağında,
İnsan-İnsan yeri gəl, Mütləqin sorağında,
Qəlbinə nur çilənsin Atamın Ocağında,
Cəhalət saxtasında daha Ümidin donmaz,
Ulu Bəşər, qalx yerdən, bugünün Sabah olmaz!
Uzaqlığa üz tutan Müqəddəslər yorulmaz!

**8 Sərt Ayı, 20-ci il. Saray-Soylu.
(dekabr, 1998).**

(Nankor "Amaldaş"a)

Yaman ağrıdır məni,
Sınan ağrıdır məni,
Şərin qəflət felinə
Uyan ağrıdır məni.

Ürəyə dil asidi,
Yollara mil asidi,
Dağlara maral ahı
Bülbülə gül asidi.

Könül yaman bulandı,
Qəlb otağı talandı,
Yaya dözə bilmədi
Qızılgülüm saraldı.

Dərdim içimə düşdü,
Ərkim içimə düşdü,
Payızın leysan seli
Gəlib köçümə düşdü.

Gözlər gözə yad imiş,
Niyyət acı dad imiş,
Məqsəd üzdə ilişib
Sevgi quru ad imiş.

Əzizim nələr qalır,
Bir ildən nələr qalır,
Zirvəyə çıxmış maral
Kimsəsiz mələr qalır.

Ürəyim nə var çəkir,
Dərddə hər nə var çəkir,
Azad dəryada batır
“Azadlıq” avar çəkir.

Doğrayır sağdan məni,
Aşırır dağdan məni,
Bu dərd yaman ayırır
Fərəhli çağdan məni.

İçimdə boğulur səs,
Hayandan gəldi bu nəs,
Göz yaşımı qanmadı
Məni ağlar qoyan kəs.

Yoldan çıxana neylim,
“Seldə” axana neylim,
Amaldan içdiyimi
Başa qaxana neylim?!

Niyyət qar, sazaq imiş,
Ürək don, buzlaq imiş,
Məni bağrına basan
Nə yaman uzaq imiş?!

Dodaq dili qısqanır,
Mizrab teli qısqanır,
Yazıq bülbül neyləsin
“Bağban” gülü qısqanır.

...Yeriyirsən – güc olur,
Dayanırsan – gec olur,
Sevgili yadlığında
Eşq aşiqə öc olur.

Alov altda kül yanır,
Söz altında dil yanır,
Qəlb evini dağıtdın,
Üstümə al-qan damır.

Gözlərimi oyacam,
Öz ömrümə qıyacam,
Artan günahlarını
Göz yaşımıla yuyacam.

15 Sərt Ayı, Ümid Günü, 20-ci il.

Dağlar

Gədikləri duman gördüm,
Tər çiçəyi solan gördüm,
Könülləri talan gördüm,
Hanı sənin vəfan, Dağlar.

İgid – Ərən üzüstədi,
Əyilməyən dizüstədi,
Ürək donub buzüstədi,
Qalibmidi tufan, Dağlar.

Bulaqların batıb lilə,
Gözdən axan dönüb selə,
Ağı deyir kədər dilə,
Harda qaldı səfan, Dağlar.

...Eşqim İnam qalasıdır,
Sevinc balam olasıdır,
Ümidlərə dolasıdır, –
Amal Yurdum, Yuvam, Dağlar.

*22 Qismət Günü,
Qar Ayı, 20-ci il.
Saray-Soylu.
(Yanvar, 1999).*

Məkr ilə Zor birləşib cəza gəlir Aşiqə,
Riya qəhrəmanlaşıb, yalan gülür Aşiqə,
Şər öz səxavətindən cəfa bölür Aşiqə,
Aşiqin cinayəti "Divanəlik" Haqqıdır.
Zamanın qiyaməti "Divanəlik" Haqqıdır.

Bu necə qeyrət imiş, xəta gəlir iziylə,
Bu necə heyərət imiş, əzab çəkir gözüylə,
Bu necə qarət imiş Zənginliyin özüylə...
Aşiqin cinayəti "Divanəlik" Haqqıdır.
Zamanın qiyaməti "Divanəlik" Haqqıdır.

Ədavətin fitnəsi yeriycək üstümə,
Filin alabaşları hürüycək üstümə,
İblis mələk donunda yürüycək üstümə,
Aşiqin cinayəti "Divanəlik" Haqqıdır.
Zamanın qiyaməti "Divanəlik" Haqqıdır.

Məni dildən kəsdirin, Dilim haqq söylər yenə,
Könlümə qan ələyin, qan özü göynər yenə,
Amal Soylunun Yolu, Yolçuluq eylər yenə,
Aşiqin cinayəti "Divanəlik" haqqıdır.
Zamanın qiyaməti "Divanəlik" haqqıdır.

**4 Günəş Ayı, 21-ci il.
(mart, 1999).**

Heyrətiylə coşur könül,
Axır çaytək daşır könül,
Zirvə-zirvə aşır könül,
Bu Dağların Ucasıtək.

Ağac-ağac qalıb bitir,
Bulud-bulud gəlib ötür,
Misra-misra, sətir-sətir,
Sevda yazır sevən könül.

Kövrəldikcə mətinləşir,
Duyulduqca çətinləşir,
Kim deyir ki, bədbinləşir,
Nikbinliyi öyən könül.

Eldən-elə çalar qanad,
Ata sözü deyir Murad,
Tək Soyludan quruca ad,
Qalar isə bəyən, Könül!

**14 Günəş Ayı, 22-ci il.
Əhmədabad (Tovuz).
(mart, 1999).**

Bir Ümid Çiçəyi açıb qəlbimdə,
Ətrindən məst olub üzən gözəldi.
Aradım Qəlbimi uçub yerindən,
Amal Səmasında süzən gözəldi.

Könlümün İşığı yarar Təkini,
Budaqlar əyilib içər kökünü,
Yuxusuz Vüsalın Həsrət Yükünü,
Eşqin kipriyinə düzən gözəldi.

Sevginin adından danışır Bahar,
Talenin başına dolanır hal-hal,
Həyat enişində bulanır əhval,
Ömrün Yoxuşuna dözən gözəldi.

Səmadan Nur alır Səhərin gözü,
Günəşin rənginə boyanır üzü,
Soyludan Soraq ver, bilinsin izi,
Sözün Hikmətiylə bəzən, gözəldi.

18 Günəş Ayı, 23-cü il.

Bu aşırımı keçəmmədim,
O üzdədir səsin, Bülbül.
Gəlişimlə qızınardı,
Kədərli nəfəsin, Bülbül.

Nə ötürsən yana-yana,
Bu eşqimdə gəl imana,
Sən balam ol, özüm ana,
Yoxdursa heç kəsin, Bülbül.

Ahın yaşasın andımda,
Sevgin alışsın odumda,
Haray çalsın qanadında,
Zildən gəlsin pəsin, Bülbül.

Demə zaman dönməyibdi,
Qaranlığı sönməyibdi.
Ucalıqdan enməyibdi,
Nə bu Soylu, nə sən, Bülbül!

**19 Günəş Ayı, 23-cü il.
Saray-Soylu.**

Heyrət dalğa kimi daşır içimdə,
Amal sahilinə üzür elə bil.
Bir karvan yol gedir fikir köçümdə,
Heyrətin sirrini gəzir elə bil.

Yollar dalğa-dalğa, dincəlmək olmur,
Qayıdır köksümə haraylar, ünlər.
Axtaran qəlbimə bir işıq dolur,
Qayıdır ömrümə Atalı günlər,
Ucalır halımda Amallı illər.

**13 İşıq Ayı, 30-cu il.
Atakənd.**

Başkeçid

Bir yaylaq var, bizdən keçir yolları,
Üstündə ağlayır göylər, Başkeçid.
Sabahı dərd ilə açılır onun,
Sazıma qəm, ağı söylər Başkeçid.

Adı ürəyimə nisgil bağlayır,
El onu tarixə yazıb saxlayır.
İllərin köksündə ələm çağlayır,
Yaylaqsız qalıbdı bəylər, Başkeçid.

Yadlığa doğmadı yiyə deyənlər,
Yerişə buxovdu dizə döyənlər.
Sənin dəyərini sözdə öyənlər
Görəsən əslində neylər, Başkeçid?!

Min ildir yollarda ağlayan sazım,
Qorqud işığını saxlayan sazım.
Səni Borçalıya bağlayan sazım,
Sinəmə od vurub teylər, Başkeçid.

Bizim yaylaqları dumandan soruş,
Yaddaşdan çıxanı Olandan soruş.
Haqqı Soylu kimi duyandan soruş,
O sənə doğrunu söylər, Başkeçid.

Dağlar

Ruhum coşğun, sazım bəmli,
Gözlərimdə həsrət nəmli.
Könlüm uca, üzüm qəmli –
Yol ver gəlsin yara, dağlar!

Qoy eşqimə nəğmə desin,
Əzabımı vüsal bilsin.
Ya özgəyə könül versin,
Ya hicrana ara dağlar.

Sevgi bəslə can yerinə,
Şöhrət, şərəf, şan yerinə.
Özüm çıxım dan yerinə,
Sən də məni ara, dağlar.

**9 Köçəri Ayı, 25-ci il.
Atakənd.**

Bu torpağa atam-anam üz qoyub,
Sanmayın bu yerdən doyub gedirəm.
Bir gəliş könlümü ovundurarmı? –
Könlümü gözümlə yuyub gedirəm.

Kədər ürəyimlə birgə döyünür,
Ürəyim kədərlə, dərdlə böyüyür.
Xəyalım gah qalır, gah da yürüyür,
Sevgimi burada qoyub gedirəm.

Uçan xəyallarım yormasın məni,
Qalan nisgillərim sormasın məni.
Keçmiş umutsuzca qırmasın məni,
Keçmiş sabahlı sayıb gedirəm.

İşıq Ayı, 41-ci il.

Qocaların kövrək olur ürəyi,
Öyrənməyin, düşünməyin var yeri.
Yaşamaq həsrəti sığmaz dünyaya,
Diləyi bol, istəyi çox, – dar yeri.

Xəyalları uca olur dağlartək,
Duyğuları gül-çiçəkli bağlartək.
Səninlə sevinər, gülər, – ağlar tək,
Arxadamı, qabaqdamı, – sor, yeri.

İncədən

Qoca dünya, babaların izi var,
Hay verib sorağı gəldi İncədən.
Elin mürşididir ulu ozanlar,
Ruhumu anladı, bildi İncədən.

Tanı el ruhunu, sazdı yaşı da,
Qutsaldı yurdumun dağı, daşı da.
Sevsin müdrik olan, bilsin naşı da,
Dərdiyim çiçəkdi, güldü İncədən.

Ruhumuz doğmadı, bağlanıb saza,
Qulaq kəsilmişik şirin avaza.
Nə gözəl deyilib, sözə bax, sözə,
Sabaha uzanan əldi İncədən.

Sevgi bəsləyirik yetkin uzmana,
Soyludan yol gedir aşiq Osmana.
Sinəndən gələni sən də yaz mana,
Oxuyan bir şirin dildi İncədən.

**12 Köçəri Ayı, 40-cı il.
Atakənd.**

Dağlar

Duman getmir zirvələrdən.
Görməz olub gözüm dağlar.
Gələmmirəm, ara verdim,
Silinibmi izim, dağlar?!

Kimə deyim, çatsın dada,
Gündən-günə artır qada,
Olmaz oyun var dünyada,
Sönmür odum, közüm, dağlar.

Coşa-coşa axan sular,
Bərələri yıxan sular,
Yiyəsizcə tıxansalar,
Heç gülərmi üzüm, dağlar?

Dağıldıqca Güney Qala,
Ömür düşür haldan-hala.
Qar əriyir tala-tala,
Harda gəlib gəzim, dağlar.

Mən ərkimi dedim sizə,
Kişi olan döyməz dizə.
Kül üfürür yağlı gözə,
Qoymayıbdır dözüm, dağlar.

Aşıq Osmana

Qardaş, dinlədikcə xoş avazını,
Könlümdə sevinir söz də, nəğmə də.
Min ildən süzülüb gələn dəyərdi,
Nə hikmət varıymış sözdə, nəğmədə.

Tanrıdan doğuldu Qorqud atamız,
Saz Tanrı vergimiz, Tanrı butamız.
Sazla işıqlanır doğma obamız,
Var olur əbədi sözdə, bəlgədə.

Simlər titrədikcə titrəyir qəlbim,
Oyanır Vətənlə doğulan dərdim,
Borçalı nisgilim qədimdən qədim,
Tarixim dillənir İncədənədə.

Sinəndə haylanır Tanrının səsi,
Qurtarar bu işıq qəmdən hər kəsi,
Soylunun harayı, Osmanın pəsi,
Yaşadar sevgini qutsal kəlmədə.

**8 Köçəri Ayı, 40-cı il.
Atakənd.**

Min ürəkdən keçib gəlir diləyim,
Diləklərə qardaş olam yol boyu.
Yaşayıram vüsal bilib sevgimi,
İçimdəki həsrət ilə qolboyun.

(Atalı xatirələr)

Bu gecə göylərə çatır kədərim,
Göylər də pərişan gözəl kimidir.
Sevgi nəğməsinə köklənir qəlbim,
Kamanda inləyən qəzəl kimidir.

Doğmadır təbiət – qulağı səsdə,
Bu gecə halımla birgə olacaq.
Buludlar toplaşır başımın üstə,
Bəlkə onlar məndən tez ağlayacaq.

Hardandır ikilik görəsən bu dəm? –
Bir üzümdə fərəh, bir üzümdə qəm.
Nə bir duyan olsun, nə də bir həmdəm,
Fərəhli “ağlamaq keçir içimdən”.

Yol tapammır bu qəfəsdən,
Çıxa könül, daşdı yolu.
Düşsə, yazıqdır, həvəsdən,
Umudsuzun puçdu yolu.

Yerdən göyə qalxar ahı,
Qəmlə açılar sabahı,
Taxtından endirər şahı,
Hər bir yöndən beşdi yolu.

Kimə deyim, qansın sözü,
Anlamazın birdi yüzü.
Bu sevdanın sönər közü,
Baş çıxılmaz işdi yolu.

Biri dərddə, biri kefdə,
Kef istəyən yaşar müftə,
Kimlər gəlib durar səfdə,
Kimlər gəlib çaşdı yolu.

2 Köçəri Ayı, 40-cı il.

(Anamın demək istədikləri)

Könlüm tutqun, gözlərim də soğulmuş,
Baxammıram bu dünyanın rənginə.
Ürəyimdə duyğular da yorulmuş,
Boyun əydim ağrıların hökmünə.

Nə bu günüm gələcəyə yol deyil,
Nə keçmişdən bircə gün də qayıtmaz.
Yaşadığım ömür deyil, hal deyil,
Sevincimi daha heç nə oyatmaz.

Biləmmirəm hansı günüm iz salıb,
Xatirələr düşüncəmdən silinmiş.
Taleyimdə od qalayıb, köz salıb,
Varlığıma hökm eləyən ölüm müş.

Hər bir yerdən üzülübdür əllərim,
Kədərimi heç bir ürək götürməz.
Qoy yaşasın, qalar olsun ellərim,
Xatirəmdən nə qalıbdır itirməz.

**18 Xəzan Ayı, 40-cı il.
Atakənd.**

Gəl çıxacaq ağappaq o zirvələrə,
Dünyaya zirvədən baxaq, nə olar.
Ümidə sarılan qaranlıqları
İnam işığıyla yaxaq, nə olar.

Ürəklər boşalır zamanla birgə,
Sabahın üzünə yeriyr kölgə.
Şər xeyir yoluna dikilir əngəl,
Gələcək eşqiylə yıxaq, nə olar.

Özgür ömür yolu gendir əzəldən,
İnsanlığ adına təndir əzəldən,
Yüksək Amalımız "Mən"dir əzəldən,
İnsana beləcə baxaq, nə olar.

Döyüşdür həyatın içi, çölü də,
Döyüşdür zamanın ayı, ili də.
Musiqi dili də, şeir dili də
Döyüşdür, dərk edək, qanaq, nə olar.

Gəl bizə dayanan yollar yaradaq,
Uğurlar çağıracaq, hallar yaradaq,
Hikmətdən ucalan boylar yaradaq,
Hünərlə meydana çıxacaq nə olar...

Söz bilməyən nə anlayar, desəm də,
Dünya əzəl, insan əzəl, Söz əzəl.
Söz hikmətdir, ürəklərə köçəndə,
Duyğularda nəğmə oxur söz, əzəl.

Babaların ağılları işıqlı,
Yurd qoruyan oğulları işıqlı,
Nağılları, ağılları işıqlı,
Könüllərə Qorqud adı yaz, əzəl.

Od qalanıb Amalımda, adımda,
Hünər olub keçmişimdə, zatımda.
Öyrən, yaşat, nə hikmət var yadımda,
Yaddaşlarda Doğru əzəl, Düz əzəl.

Dünya məndən işıq alar, od alar,
İşıqlansa sona varar qadalar.
Bilirsənmi, necə deyib atalar,
Qədimlikdən gələcəyə iz Əzəl.

18 İşıq Ayı, 40-cı il.

Qayıtdım Dərdimin yanına yenə,
Yenə öz dərdimlə baş-başa qaldım.
Necə doğmalaşıb dərd ürəyimə,
Yenə dərdlə üzü mən qışa qaldım.

Eh, ayrılmaq olmur dərdin gözündən,
Necə iti baxır, gözdən qoymayır.
Sən demə, ürəkdə sevgi sözündən
“Dərd” sözü heç zaman geri qalmayır.

Dərdin doymazlığı Tanrı kimidir,
Tanrını qırağa qoymaq olarmı?!
Sevinc susubdursa kədər dəmidir,
Gözlərə könüldən gülüş dolarmı?!

Dərd özü sevinir, neyləyim gülüm,
Sevinci içinə alıb onundur.
Onu – dağlayanla danışır könlüm,
Hər şey könüldəsə, demək, qanundur.

Gəl, ey dərd yoluma, yolum qəlbimdir,
Bir də ağrıları yüklə sən ona.
Ağrısız yaşaya o bilməyibdir,
Bəlkə indən belə vüsali qana.

Nə qədər sakitdir, nə qədər dincdir,
Demək yaşamayır, sevmir ürəyim.
Sevən ürəklərə dərd özü gücdür,
Dərdə qarışmaqdır mənim gərəyim,
Dərdə ulaşmaqdır mənim görəvim.

**7 Sərt Ayı, 38-ci il.
Saray-Soylu.**

*(İlqar Türkoğlunun "saxlayır"
rədifli şeirinə yönəlik)*

Mən ərəbin əlavəsi deyiləm,
O kimdir ki, hökm verə, əyiləm.
At belində qoç igidəm, dəliyəm,
Söz bilməyən sözü dində saxlayır.

Harayım çağırar, soyum ayılar,
Bütövdür özülüm, ulu sayılar.
Hikmətim dünyaya axıb yayılar,
Yadlar zil səsimi bəmdə saxlayır.

...Göyləri kirayə vermişdin mənə,
Öz yoluna dönür ulusum yenə.
Hələ çox yadlığa gərəkək sinə,
Hələ döyüşünü gendə saxlayır.

İçimə girənin sonu puç olar,
Hər kəs yıxılarsa, özü suç olar.
Ocağım qalansa yada öc olar,
Sönməyib, odunu küldə saxlayır.

Sərt Ayı, 38-ci il.

Dərdim içimdədir, bu gün, – gələcək,
Keçmiş də bu dərddən qıraqda deyil.
Bəs haçağ ümidə vüsal gələcək?! –
Sevinc də görünmür, sırada deyil.

Nə qədər doğmadır həsrət ürəyə,
Elə hey alışı, külə dönməyir.
Hansı hikmət var ki, əlac eləyə,
Hansı qüdrət qoymur odu sönməyə?!

Qoy təkcə yürüyüm dərdin içinə,
Qoy təkcə qalanım oduna, gülüm.
Bəlkə onda biləm dərdin gücü nə,
Bəlkə dərd yazılıb adıma, gülüm.

Dərdlə yeriyrəm yollar uzununu,
Dalımca kim düşər, – oddan keçirəm,
Bəlkə Amal yazıb tale yazımı,
Bəlkə Amal üstə dərdə köçürəm.

Eh... nə çox yazıram “dərd” sözünü mən.
Yaza da bilmirəm, sevincdən yazım.
İçimi ələmdən ayıra biləm,
Bir az da dərd bilməz gülüncdən yazım.

Yox! Dərdsiz adama inanmaq olmaz,
Dərdlə sağalacaq ürəyim, gülüm.
Balaca dərdlərlə vüsal doğulmaz,
Elə böyük dərddir gərəyim gülüm.

Dərd özü dərmandır, deyib ulular,
Ulunu anlayan bilər – yol nədir.
Ölümlü dincliklə dolan yorular,
Yaşa ölməzliyi, bil sətir-sətir,
Dərdi yaşayanlar bilər yol nədir.

**25 Sərt Ayı, 38-ci il.
Atakənd.**

Bal verərlər altda ağı, bilinməz,
Dağ çəkərlər, dərd sinəndən silinməz.
Doğma oğlun öz qapında dilənməz,
Yad əlində yetim qalan "Öz" olmaz.

Haraylama, yol bilməyən anlamaz, –
Yeriş nədir, yoxuş nədir, yol nədir.
Naşı bağban bəsləyəmməz eşq gülü,
Heç bilərmə çəmən nədir, kol nədir.

Bel bağlama mənliyi boş olana,
Könül vermə ürəyi daş olana,
Kim güvənər əməli tuş olana,
Arı yoxsa, pətək nədir, bal nədir?!

Girməyibsə başa eşqin havası,
Xeyir verməz məsləhəti, davası.
Bilinmirsə doğmalığı, yağısı,
Anlamı yox, saçlarında çal nədir.

Zatı qırıq kimliyim var deyəmməz,
Haqqı bilməz, ədaləti öyəmməz.
Vətəni nə, milləti nə, – bilinməz
Gedim nədir, gəlim nədir, qal nədir.

Sazın sehri Soylu üçün vüsaldır,
Urfanı söz saz dilində misaldır.
Yenilənsə qoşma, təcnis qutsaldır,
Köhnələrsə, yaşanan Amal nədir?!

Günlər uçub gedir buludlar kimi,
Zaman hara qovur, səmti bilinmir.
Külək qovmasaydı var sayılmazdı,
Zaman qova-qova qəsdi bilinmir.

Zamanı ömürə bağlamaq olmur,
Ömürü zamanla saxlamaq olmur.
Zamanla sevinmək, ağlamaq olmur,
Bu nə yaşam, nə həvəsdi bilinmir.

Ayıq gözlə olar dünyanı görmək,
Tanrını boynundan düşürmək gərək.
Yetər bilgimizdə şeytan, cin, mələk,
Bəşər deyəcəkmi bəsdı?! – bilinmir.

25 İşıq Ayı, 41-ci il.

Bu mənim anamdır, doğma yurdunda –
Üz qoyub yatdığı torpağı öpdüm.
Sinəsində güllər dərdə bənzəyir,
Ağ-qırmızı gülü, yarpağı öpdüm.

Sıxdı ürəyimi ata həsrəti,
Canlandı gözümdə örnək qeyrəti.
Varlığın əsrarı, sirri, hikməti,
Axdı düşüncəmə, marağı öpdüm.

Səssiz sonevlikdə yoxmu kimsəsi,
Torpaq vətənim, yoxsa qəfəsi?!
Ümid oxuyurdu quşların səsi,
Qonduğu ağacı, budağı öpdüm.

Cansız daşdan baxan baxışlar gözəl,
Üzlərdə mənalı naxışlar gözəl,
Ömrün yürüdüüyü yoxuşlar gözəl,
Gələcək sevdalı sorağı öpdüm.

**18 Günəş Ayı, 31-ci il.
Atakənd.**

Sözün işıq kimi düşür könlümə,
Əzəli mənanı yozan mürşüdüm.
Tanıqlıq eylədin sirrin hökmünə,
Haqqı ürəklərə yazan mürşüdüm.

Kamillik örnəyi kamil ulusan,
Sabahlı aşiqin sevgi yolusan.
Bəşər övladısan, Türkel soylusan,
Qorquddan başlayan ozan mürşüdüm.

**27 Köçəri Ayı, 40-cı il.
Atakənd.**

Suallar dolaşır yenə başımda,
Ağappaq zirvələr qara görünür.
Köçübdür qartallar dağın başından,
Qayalar da parça, para görünür.

Umud duman kimi sürünür yerdə,
Ayrılıb sevincdən yeriyr dərdə,
Qışı yaz yerində, yazı da hərdən
Şaxtadan qaysıyıb, yara görünür.

Tanrı ürəklərdən köçübdür bəlkə,
Yoxsa dünya nədən düşər bu kökə?!
Uğurdan danışır şər yekə-yekə,
Xeyir yaman düşüb dara, görünür.

Ağır dərd gətirir yurduma Talan,
Sınıq könülləri ağrıdır Zaman,
Yaşamı sınaqla dağladır yaman,
Bülbül yenik düşür sara, görünür.

Silkinib bəladan çıxmaq gərəkdir,
Qəzəbdən oluşan toxmaq gərəkdir,
Şərin varlığını yıxmaq gərəkdir,
Xalqın hikmətində çarə görünür.

Bu yerlərdə ataların ruhu var,
Müqəddəs torpağı yurd yerindədir.
Qədimlər üstündə uluyan “soy”uq,
Dərində gücümüz Qurd yerindədir.

Tarixi qanıyla yazan uluyuq,
Meydanların qılınc çalan qoluyuq,
Qeyrətin sabaha dönməz yoluquq,
Ancaq ustad söylər, dərd yerindədir.

Vətən qalmaqalda, dərddədir başı,
Analar ağlayar, tökər göz yaşı.
Yağılara qarşı, oyuna qarşı,
Kövrək ürəyimiz sərt yerindədir.

Yalan yerisə də, çıxsa da başa,
Yolsuzdur, yerışı dirənər daşa.
Ər olan Yurduna çəkdirməz haşa,
Oğuzdan törəyən mərd yerindədir.

Umud bəsləyirik bir uca sözə,
Zaval yox, deyilsə, doğruya, düzə.
Dindirin Soylunu söyləsin sizə,
Ocaq yerindədir, od yerindədir.

Şəhidlər Xiyabanında

Min şəhid ağladı içimdə bu gün,
Min şəhid ruhunu dağladı ahım.
O qərib ruhlular vətəndə sürgün,
O yurdsuz ruhlara ağladı ahım.

O qanlı illərin ağrısı döndü,
İçimdə Ocaqtək yandı çataçat.
Elə bil göylərin işığı söndü,
Elə bil soyudu, dondu kainat.

Daş gözlər gözümə dikilib səssiz,
Elə bil min ildi donub baxışlar.
Hər üzdə suallar oxunur – bəs siz,
Niyə yaşayırsız, dönük soydaşlar.

Niyə qanımıza torpaq tökdünüz,
Tarix gizlədildi torpaq altında.
Günahın üstünə mərmər düzdünüz,
Yoxmu qeyrət çəkən papaq altında.

Uzun yüzillərin oyaq günahı,
Tarixin sirrini saxlar canında.
Qaranlıq yuxuya verir sabahı,
Bulanlıq niyyətlər yenə oyunda.

Açılmır cinayət, bitmir xəyanət,
Qurbanlar düzülür ard-arda yenə.
Ümid azaldıqca artır zəlalət,
Yağı qan ələyir bu yurda yenə.

Hanı Babək ruhu, sarsıtsın şəri,
Hanı Qorqud sözü, boylar boylasın.
Füzuli yangısı, Nəsimi sehri
Doğulsun yenidən, soylar soylasın.
Hanı od ruhumuz Odlar qalasın.

**26 Köçəri ayı, 40-cı il.
Atakənd.**

(Nəvəm Duyğuya)

Bir çiçək əkmişəm könlümdə bu gün,
Yaşayar sevgimdə, solası deyil.
Doğmaca balamdır, şirin öydüyüm,
Gözümdən uzaqda qalası deyil.

Onun sevinciylə açılır səhər,
Onun mürgüsüylə uyuyur şəhər,
Neylərəm var-yoxu, o mənə yetər,
Onsuz ocağımız yanası deyil.

Sevincim o gülün nazınnan gəlir,
Bir ozan sözüm var, sazınnan gəlir.
Şeirim, musiqim qızımnan gəlir,
Duyğunun babası doyası deyil.

12 Köçəri Ayı, 40-cı il.
Atakənd.

Gözlərin uzağa dikilib, gülüm,
Dərdin yaxındadır, qəlbimə yaxın.
Varlığın xəyallar köçünə düşüb,
Yol gedir çaylartək hey axın-axın.

Gözlərin üfüqdə – buludlar kimi,
Sellənib köksümə yağmağa hazır.
Nağıla çevrilən ömür sevgini
Özünə bağlayıb tarixə yazır.

Qabağa gedirsən, kədər yön gəlir,
Geriyə baxırsan, dinir xatirə.
Gələcək – umudun qədrini bilir,
Gələcək umudlar, ömrün bakirə...

*(Yolun çətinliyinə
dözməyən Amaldaşıma)*

Alnım qırıq-qırıq, ürəyim qabar,
Mən könül bağbanı, dərd loğmanıyam.
Gözümdə sel-sular, halımda qübar,
Amal sevdalısı, ruh karvanıyam.

Uluma bənzədi ömür yollarım,
Yaşaya-yaşaya ölən şəhidəm.
Durulur içimdə kədər sularım,
Amal sabahında qalan şahidəm.

Sağımda, solumda ölüm dolanır,
Eh, nə qədər ölüb-dirilmək olar?!
Dərdimə hər anda bir dərd calanır,
Bu qədər qatlanıb gərilmək olar?!

“Dözəcək cəfaya, bəlaya könlüm”,
Son ümid çiçəyim solmasa əgər.
Qafil yanlışına dözməsə neylim, –
Qəlbim yara bağlar, canım dərd əkər.

Yox, müşkül taleyə boyun əymərəm,
Bitəcək qəlbimdə solmaz çiçəyim.
Onun ürəyini yoldan əymərəm,
Qoy yanlışı olsun, olub keçənin.

Qurbanlar gətirdi, içimə doldu,
Onda uca yeriş, uca uğur var.
Həyata küsəndi, yolu dar oldu,
Amala yüksəlib vəfadar olar.

**19 Od Ayı, 32-ci il.
Atakənd.**

(Uluyurd Hərəkətinə himn)

İnsandır göylərin işığı, nuru,
İnsanla başlanır andımız bizim.
Sənin sabahında ey ulu soyum,
Türkel ünvanlıdır yurdumuz bizim.

Sazımızda sərtliyimiz bilinsin,
Bölünmələr ruhumuzdan silinsin,
Gələcəyin ilkinləri görünsün,
İnamçı türklərdir adımız bizim.

Ata harayıyla qalxdıq ayağa,
Yurdçu yangısıyla düşdük qabağa.
And içsin ulusum bu göy Bayrağa,
Yarsın qaranlığı odumuz bizim.

(Ölümünü gözləyən xəstə atama)

Təbiət dərdini göylərə verib,
Göylər göz yaşıyla yuyur könlümü.
Bilmirəm yerdənmi, göydənmi gəlib,
Kədərilər viranə qoyur könlümü.

Uçur xəyallarım göylərə doğru,
Dərdimə yüksəkdən baxmaq istəyir.
Elə bil ünvansız, səmtsiz bir ağrı,
Dünyamı ovcunda yıxmaq istəyir.

Nə qədər ərş ilə əlləşər fəryad,
Yaralı ürəyin harayı batır.
Odlu, ehtiraslı, çılgın bir səyyad,
Fələyin torunda çırpınır, yatır.

Miskin bir ölüm də durub kənarda,
Dinləyir ovunun hənirtisini.
Nəfəs daraldıqca, qaldıqca darda,
Ümid də eşidir dərdin səsinə.

...İşığım sönməzdir, yurdum dağılmaz,
Ağrı ürəyimi belə yormasın.
Ruhum safdı, inam çeşməm soğulmaz,
Ağrı ümidimi yersiz qırmasın.

Sevinməsin ölüm, gülməsin mənə,
Varlığın kökünü kəsə bilərmimi?!
Ocağım qalanar yurdumda yenə,
Göy ünvanlı ruhun küsə bilərmimi?!

Borçalı (Talıblı) (2006).

*(Atamın ölümündən sonra
anamın fəryadı sarsıdırdı mənə)*

Bir ana ağlayır atayurdumda,
Sinəsi dağ-düyün, ağlı havalı.
Ahıyla alışıb yanan odunda,
Qovrulan ürəyi çətin sağalır.

Arxamca boylanır tənha gözləri,
Sönüb gözlərində baxan həvəs də.
Bir qərib qocanın qarı gözəli,
Təsəlli arayır, tapmır heç kəsdə.

Özcə zəhmətiylə bina qurduğu
Yurdunda qəribdi ruhu anamın.
Gizlin deyil bunun gerçək olduğu,
Qəlbimə dərd qoyur ahı anamın.

Haraya gedirəm beynimdə ağı,
Bayatı çağrılır qulaqlarımda.
Bir ata nisgili, bir ana dağı,
Çəkilir içimə qəmli halımda,
Bayatı çağırır qulaqlarımda.

Bu yaman yoxuşdu, bu yaman eniş,
Nə aş bilirəm, nə enə, neylim.
Bu necə buxovdu, bu necə yeriş,
Nə açıla billəm, nə dinə, neylim.

Bu bir qeyrət yükü, bir övlad yükü,
Nə çəkə bilirəm, nə qoyam yerə.
Bəlkə mənim üçün ata sonərki,
Nə bükə bilirəm, nə haqqa verə.

Bir ana ağlayır atayurdumda,
Sinəsi dağ-düyün, ağı havalı.
Ahıyla alışıb yanan odunda,
Qovrulan ürəyi çətin sağalır.

Yenə soyuq üzlər, soyuq ürəklər,
Sərindən sərinə düşürəm yenə.
Həsrət də soyuyub, donub diləklər,
Köksümü dərdimlə dəşirəm yenə.

Qayadan dağlara yaraşıq düşür,
Təbiət qayalı, daşlı bir aləm.
Bizimsə ruhumuz qarışıq düşür,
Sevgimiz daşlaşıb, insafımız kəm.

Yenə buz bağlayıb gözün baxarı,
Yenə şübhə qara, ünsiyyət quru.
Harda dayanacaq işin axarı?!

Ümid fəryad edir, bu xofdan qorun.

Alışmaz inamın odu, alovu,
Qaranlıq ürəyin nəm havasında.
Bu səmtsiz diləklər sevgini qovur,
Səadət bəslənməz kin yuvasında.

Üzü aşağıya dönüb yenə də,
Sizifin nahamar, uğursuz daşı.
Ovunmaz bir ağrı qopub sinəmdə,
Nə deyir gərdişin bu qayıdışı?!

**15 Yağış Ayı, 31-ci il.
Borçalı (Talıblı).**

*(İçkidən imtina etmişəm. Ancaq yuxuda
içkiyə döndüyüm üçün pis olmuşdum.)*

Nələr qarışıbdı ruhuma bu gün,
Niyə yaşayıram, niyə, bilmirəm.
Bir yara içimdə bağlayıb düyün,
Bu dərdi heç kimə deyə bilmirəm,
Mən niyə bu qəsdı döyə bilmirəm?!

Həqiqət işığı canımda yoxmu,
Dərdimin mərhəmi qanımda yoxmu,
Ləyaqət adımda, sanımda yoxmu,
Niyə mənliyimi öyə bilmirəm,
Mən niyə bu qəsdı döyə bilmirəm?!

Yiyə durammadım verdiyim sözə,
Bir ilin dözümü kül tökür gözə,
Xəcalət dirənib, dayanıb üzə,
Hanı qətiyyətim, əyə bilmirəm,
Mən niyə bu qəsdı döyə bilmirəm?!

Kölgələr gözümə çökür yenidən,
Sarsıntı qəddimi bükür yenidən,
Məni sınağamı çəkir yenidən,
Qeyrət, abır, ismət, həya bilmirəm,
Mən niyə bu qəsdı döyə bilmirəm?!

Bir ürək hıçqırır mənim ağrıyla,
Ümidi doğrulmur, nisbi doğrumla,
Dağla vicdanımı sinə dağınla,
Alışa bilmirəm, sönə bilmirəm,
Mən niyə bu qəsdı döyə bilmirəm?!

Öldür əllərinlə, nurun sönməsin,
Könlümə məlhəm ol, vəfan dönməsin,
Bir mürşid bağbanı zaman döyməsin,
Nə olub dözümə, səyə bilmirəm,
Mən niyə bu qəsdı döyə bilmirəm?!

**21.03.30 Atakənd.
(2008).**

(Qaraüzlü şübhədaşa)

Sevgi verdim, pozdun əhdi-ilqarı,
Ürəyimə şillə vurdun Şübhədaş.
Gedəmmədik uzun Yolu tən yarı,
Qanadımı vurub qırdın Şübhədaş.

Əl uzatdım ətəyinə – gödəkmiş,
Dosta inam şübhələrə yedəkmiş,
Demə könlüm özülsüzə söykənmiş,
Nədə yoxdun, nədə vardın Şübhədaş?!

Aqibətim haşa çəkdi əlindən,
İçim yandı, kin söyləyən dilindən,
Baş açmadım zəhərindən, gülündən,
Gen Amalda özün dardın Şübhədaş.

Səhərlərin soyuq əsdi üzünə,
Axşamların qara kölgə – gözüne,
Hər sətirdə bəzək vurdun sözümə,
Haqdan qopdun, ruhu yordun Şübhədaş.

Məna söndü, işıq batdı zülmətə,
Məntiq qurub cığır açdın zillətə,
Hayıf, belə ömrə, hayıf zəhmətə,
Nə kor idin, nə də kardın Şübhədaş.

Dilim gəlmir, səni söyüm sənin tək,
Nə ölüsən, nə dirisən qəmin tək,
Doğmalığın söndü qara günün tək,
Günlərimiz gün olardı Şübhədaş ,
Kədər Qəlbimdəki cardı Şübhədaş.

- 1- Asif Ata: “Heyif ki, Şübhədaş bir əlində gül, bir əlində ağu tutur. Vay o günə ki, gül yerinə çayıb ağunu götürəsən”.

*(Yaxın bir dostun "Borçalı
necə bir yerdir" sorusuna cavab)*

Nə deyim yarası, dərdi dərin di,
Onu yanağımda göz yaşımda gör.
Bu dərd köhnə dərd dir, yüz illərindir,
Ruhumu üşüdən qar-qış ımda gör.

“Can” ımdan qoparıb aldılar onu,
Kimsəsi olmayan sandılar onu,
Sabahdan gizləyib dandılar onu,
Genimdə, qanımda, yaddaşımda gör.

Millət tarixidir qoca dağlar ım,
Dədəm Qorqud yaşlı uca dağlar ım,
Əksildik, şahiddir suça, dağlar ım,
Haqqımı – yenidən doğuş ımda gör.

Öy dedin, tanıy ım ulu yurdunu,
Haradan başlay ır yolu Yurdu mun?!
Demədin ruhunla qoru Yurdu mu,
Ruhumu kükrəyən döyüş ımdə gör.

Quzeyimi öy ım, qar ımı öy ım?!
Bərli-bərəkətli bar ımı öy ım?!
Ustadlar yetirən "var" ımı öy ım?!
Sən onu vüqarlı duruş ımda gör.

Qurdlar yuvasıdır ulum Borçalı,
Danılmaz qıbləmdi – yönüm Borçalı,
Sabaha aparən yolum Borçalı,
Sarsılmaz ömrümün yoxuşunda gör.

**24 Qar Ayı, 41-ci il.
(2019).**

Duyan ürəklər azalır,
Dünya qalır boş ay Dədə,
Bu bəla yaman uzanır,
Axır gözdən yaş ay Dədə.

İnsan ölür ağlayan yox,
Dosta ilqar saxlayan yox,
Haqqa umud bağlayan yox,
Vicdan olub daş ay Dədə.

Yağı sərtidir susub ellər,
Görən gözə çəkir millər,
Sözdən uzaq düşüb dillər,
Qalmışam çaş-baş ay Dədə.

Hara dönsəm boş-qaranlıq,
Hökm eləyir şər-yamanlıq,
Durub düşünə bir anlıq,
Tanrı göydə kaş ay Dədə.

Könül, yanma, gün gələcək,
Ürəklərdə şər öləcək,
Sevənlər sevib, sevəcək,
Keçər, qalmaz qış ay Dədə.

Yetmiş, doxsanı bir qırağa qoy,
Şair yaşayırsa dərd yaşıdır eey.
Ölüm nə deməkdir dərd olan yerdə?!
Böyük dərd ürəyin sirdəşidir eey.

Hikmətin açarı Ulumuzdadır,
Sabahın qüvvəti qolumuzdadır,
Həqiqət yürüyən yolumuzdadır,
Sevgi ömrümüzün bağdaşdır eey.

Çıxanda qarşıya şər qaranlığı,
Çəkinməz, qorxudar ər qaranlığı,
Qardaş, yetmişdə də yar qaranlığı,
Könlün müridlərin yolbaşdır eey.

**06 Qar, 41-ci il.
(2019).**

(Kamandarı dinləyərkən)

Susanda qıfıldır simlər pərdədə,
Barmaqla toxunub simdə sirr açar.
Tanrının hökmüdür, səsə bax, səsə,
Üstdə göy yarılar, altda yer qaçar.

Yenilik gətirər köhnəni qovub,
Bəmdə kökləyərək zildə oxuyub.
Sevinci kədərlə yanaşı qoyub,
Ürəkdə onlara bircə yer açar.

Sevənlər Tanrıdan alır Butanı,
Tanındı yurdumun şiri-astanı,
Koroğlu dastanı, Qərib dastanı,
Dillər əzbəridir, könüldən keçər.

Ulu Borçalımız ərənlər verib,
Yaşamı saz kimi sevənlər verib,
Başda Əmrah, Hüseyn, Kamandar verib,
Qədimdən Sabaha ruh olub uçar.

10 Qar Ayı, 41-ci il.

Boğazdan yuxarı dediyin sözə,
Üstdə bəzək verib altda gizləmə.
Uca söz hər ömrə düşən pay deyil,
İçindən oyunu at da, gizləmə.

Hərədən söz yığıb sözlü göründün,
Hayqırdın, çığırdın, düzlü göründün,
Üzdə tarix olub izli göründün,
Keçici gününü vaxtda gizləmə.

Dilində sevinc var, içində zillət,
Əlində var-dövlət, bər-bəzək, ziynət,
Elə bildin səni çox sevir millət,
Viranə könlünü çatda gizləmə.

Tale axtarırsan göyün üzündə,
İstər qol aç oynə, öyün üzündə,
Saman çöpü kimi suyun üzündə,
Üzən varlığını zatda gizləmə.

Özünü millətə yükləmə, yoxsan,
Çəpiklərdən sevgi bəkləmə, yoxsan,
Məsum ürəkləri kökləmə, yoxsan,
Şahdan gələnləri baxtda gizləmə.

Bunu danmaq olmaz, bir bardaq susan,
Bulaq olammadın, deyim durusan,
Halın qalxıb endi, gah osan, busan,
Hər şeyin olubdur saxta, gizləmə.

Səni tamah əydi, zaman öldürdü,
Üzdə olduğunu duyan öldürdü,
Ölüsən, ölümü qanan öldürdü,
Gərəksiz tumunu otda gizləmə.

20 Yağış Ayı, 41-ci il.

*(İndi qış gəlir, yuxumda
isə yaylağa getmişdim)*

Yenə xəyallarım uçdu dağlara,
Ağappaq zirvənin qarı sevindi.
Yurd yeri eşqiylə döyündü ürək,
Axçalı dərəsi ayrı sevindi.

Qışda yay həsrəti doldu içmə,
Təbiət duyğumu saldı biçimə,
Elimizə deyim yar ol köçümə,
Yönüm Yastıqara sarı, sevindi.

Çisəkdə, çiskində gəzdim doyunca,
Şehli çəmənlərdə yurdlar boyunca,
Hamı bir-bir gəlib dəyə qurunca,
Ocağı qalandı, qoru sevindi.

Çal-çağır başladı, saz dilə gəldi,
Könüllər açıldı, gül üzlər güldü,
Avazla oxuyan bir şirin dildi,
Kamanı sevindi, tarı sevindi.

Dünyada uşaqlar qəmsiz olardı,
Hamısı doğmadı, mənim balamdı,
Gənclər ümid yerim, yaşlı anamdı,
Yaşamaq eşqiylə qarı sevindi.

Əyriqara gedən qayalı yoldu,
Axa bulaqları gör neçə qoldu,
Safdərə qırağı çiçəklər boldu,
Güllərin üstündə arı sevindi.

Uzaq nöqtələrə dikib gözümü,
Göylərdə quş kimi sandım özümü,
Ayıldım xəyaldan, dedim sözümü,
Söylünü dinləyən yarı sevindi.

27 Yağış Ayı, 41-ci il.

Deyirsən danırlar “aydın” adımlı,
Dilim yalan desə dürr çıxardımı?!
Xeyri yaşatmışam, haqqı demişəm,
Şər olsam qarşıma şər çıxardımı?!

İçimdə bəslənən insan uludur,
Eşqim vətən yolu, millət yoludur,
Qələmim vicdanın vuran qoludur,
Zəhmət olmasaydı tər çıxardımı?!

Ürək bulananda azar diləklər,
Boş, səhra içlərdə əsər küləklər,
Ləyaqət susanda dinər kələklər,
Belə bir taledən ar çıxardımı?!

Haqqın üzərində var olar dünya,
Vicdan əyiləndə yıxılar dünya,
Qara nəfəs kimi sıxılar dünya,
Qınamaqla candan şər çıxardımı?!

Nadanda qaydadır Sözü daş atar,
Özünü var sayar, gendə baş qatar,
Əyri durar, çaş yerişir, çaş yatar,
Qorxaqdan, Alçaqdan ər çıxardımı?!

• aydın – ziyalı

Millətin oğluyam deyib dayandın,
Milli ləyaqətə qayğın olmadı.
Şahın sağ-solunda gəzib dolandın,
Dediyn sözünə sayğın olmadı.

Dilində, sözündə dağlar aşardın,
Qorxusuz ortamda əsib coşardın,
Həm xeyrə, həm şərə nəğmə qoşardın,
Belə çelişkidə tayın olmadı.

Oyaq olanlara oyan deyərdin,
Yatıb qalanlara dayan deyərdin,
Üzdə yapıdığına mayan deyərdin,
Ölməzlər adından payın olmadı.

Nəsimi yolunda sandın özünü,
Deyirsən dərk edib qandın özünü,
Qorxunu vəsf edib dandın özünü,
Harayın olmadı, hayın olmadı.

Tamaha sarılıb əzabdan yazdın,
Ünvanı olmayan qəzəbdən yazdın,
Şərə toxunmadın, uzaqdan yazdın,
Halal ömrün, ilin, ayın olmadı.

29 Yağış Ayı, 41-ci il.

Qanlı Araz, ayrılığın göz yaşı,
Ulu Yurdum, sinə dağın tükənmir.
Yüzillərə söykənibdir bir başı,
Bitmir işğal, əsir çağın tükənmir.

Nə düşünə, nə ayıla bilirik,
Nə Sabahda var sayıla bilirik,
Özümüzdən tez ayrıla bilirik,
Qara günün, qaranlığın tükənmir.

Bir ölkədir tikələrin hərəsi,
Hər tikədə yaşar türkün törəsi,
Ancaq şam tək əriyir göz görəsi,
Yamanlıqdan, kindən "Yağı"n tükənmir.

Göz açanda könül verdim,
Ar-həyam var Talıflıda.
Canım bildim, anam bildim,
Bir dünyam var Talıflıda.

Dağlarından vüqar aldım,
Yurd yerimi əzəl saydım,
Gözlərimə işıq sandım,
Ər soyum var Talıflıda.

Qarı düşmən danar səni,
Qədir bilən anar səni,
Oğlun-qızın qanar səni,
Sirr-mayam var Talıflıda.

Sevgi ətri var gülündə,
İlqarın var qız-gəlində,
Kəpənəkçi can evimdə,
Anlayan var Talıflıda.

Ruh olmasa saz çalarmı,
Sevinc solsa yaz olarmı,
Sənə sevgim azalarmı,
Göy boyam var Talıflıda.

Bəslər bizi ana kimi,
Borçalımda sona kimi,
İşləyibdi qana kimi,
Türk soyum var Talıflıda.

Təməlini düz qoyan var,
Varlığında iz qoyan var,
Torpağına üz qoyan var,
Bir anam var Talıflıda.

20 Xəzan Ayı.

Hər zaman işğala uğradın Vətən,
Ruhumuz böyümür, körpəcə qalıb.
Tapdadı sinəni hər gəlib-gedən,
Üstündə göy uçub, yer necə qalıb?!
... Elə bil qolları bağlıyam Vətən.

Dədələr doğulub dəyər yaratdı,
Gədələr öldürür onları bir-bir.
Gədələr çırağı söndürüb atdı,
Dədələr işığı miras veribdir,
Hanı mirasları saxlayan Vətən?!

Mirasın yiyəsi doğulsun gərək,
Bəs niyə analar ölülər doğur?!
Niyə ruhumuzdan qurbanlar verək,
Bəlkə ruhumuzu yenidən yoğur?!
Yoxsa kim inanar, haqlıyam Vətən?!

Sənin keçmişindi tarixdə itən,
Yağı qan yaddaşı silmək istəyir.
Yatmış ürəklərə işıq sal Vətən,
Susmuş varlığımız ölmək istəyir.
Yoxdu üstümüzdə ağlayan Vətən.

Babəkdən Şirvini alanlara bax,
Nəsimidə Həqqi danırlar indi.
Tanrıdan haqq-hesab soranlara bax,
Bu yolsuz, bu soysuz gədələr kimdir?!
Kimdi ürəyini dağlayan Vətən?!

Öldürə-öldürə yürüyür zaman,
Sürünsə varlığın sabaha çatmaz.
Gör necə susmuşuq biz zaman-zaman,
Dərdi dağ olanın gözləri yatmaz.
Güc olub içimdə çalxalan Vətən!
Güc olub içimdə çalxalan Vətən!

**22 Şölə Ayı 41-ci il. Saray-Soylu.
(2019).**

Dədə Qorquda

Sən soylar soylardın, necə gözəldin,
Ruhun öz yurdunda qəribdir, Dədə.
Vətən torpağını əkib-becərdin,
Barını özgələr dəribdir, Dədə.

Qazanlar köç etdi, Aruzlar qaldı,
Tükənən Oğuzdan yalqızlar qaldı.
Soyun ayaq altda, yağılar xandı,
Gözümüz gör nələr görübdür, Dədə.

Dəyərlər hərəsi bir dağa düşdü,
Babəksiz zəfərlər torpağa düşdü.
Hər zaman gədalar qabağa düşdü,
Namusu ayağa səribdir, Dədə.

Vətən Nəsimiylə dünyamızıydı,
Dünya Yurdumuzda mayamızıydı.
Özümlük arımız, həyamızıydı,
Başımız qoltuğa giribdir, Dədə.

Hanı min öydüyün igidlər hanı,
Bilinmir onların adları, sanı,
Bilinmir gədası, seçilmir xanı,
Vətənin torpağı herikdir Dədə.
Ruhun öz yurdunda qəribdir Dədə.

24 Şölə Ayı, 41-ci il. Atakənd.

*(Ötən il nişanlı gəlinimi evə qonaq
gətirmişdim.*

Dayısı İsaخان bəyə xitabən:)

Yadigar vermişən əmanət kimi,
Öpüb gözlərimin üstə qoymuşam.
Bu Tanrı qanunu, bu Tanrı hökmü,
Sevgimi o bütə, büstə qoymuşam.

Yenidən başlayır həyat evimdə,
Yatmış diləkləri oyat evimdə,
Nə özgəlik olar, nə yad evimdə,
İçim nəğmə deyir, pəsdə qoymuşam.

Nə ağrı yaşayar, nə acı balam,
Arzumun başında ləl tacı, balam.
Baxsa küskün-küskün qıyqacı balam,
Çağır, qulağımı səsdə qoymuşam.

Ömür ötüb keçir, ay gündü mənə,
Doğmam da, qızım da Aygündü mənə.
Gəlişi sabaha tay gündü mənə,
Gül açan sevincdən dəstə qoymuşam.

Ruhumun ülfəti, ömrümün payı,
Qışa bənzəmər ki könlümün yayı.
Odur baharımın günəşi, ayı,
Qəlbimi yoluna istə, qoymuşam.

Bir oğul ömründə yetdi sevincə,
Yaşadar sevinclə səni a Tərən.
Gözəl qızım oldu ürəkdən incə,
Qovdu üzümüzdən qəmi a Tərən.

Sevgi bir hikmətdir, anlayan bilər,
Yolunda can qoyub çağlayan bilər,
Həsrətdən qovrulub ağlayan bilər,
Eşq coşar gələndə dəmi a Tərən.

“Gələcək” nemətdir, yaşamaq gözəl,
Əl tutmaq, mərhəmət əzəldən əzəl,
Çağırdın, hay verdi Aygün tək gözəl,
Türkelə yar oldu, yəni a Tərən.

Borçalı elinin qönçə balası,
Sevindi dayısı, sevdi xalası,
Qohuma, qardaşa bir Qız Qalası,
Yetişir toy-busət günü a Tərən.

Köçəri Ayı, 41-ci il.

(Türkelin arzuları)

Sevdaı nazını əkərəm hər vaxt,
Demərəm kölgə var gözüyün üstə.
İlin bu çağında açılırsa baxt,
Çalış, dərđ gəlməsın nazıyın üstə.

Həyata bənzəsən solub gedərsən,
Xülyaya qapılıb uyub gedərsən.
Sabaha – sevgimə qonub gedərsən,
Baş qoysam əbədi diziyn üstə.

Od olsan qəlbimi köz dağlayarsa,
Yalan hökm eləsə, Düz ağlayarsa,
Üzün ifadəsi buz bağlayarsa,
Sürüşər baxışım üzüyün üstə.

İçində ucalan yıxılarmı heç,
Könlü arı olan sıxılarmı heç,
Sədaqət baş tutsa dağılarmı köç,
İnanıb iz qatsam iziyn üstə.

Hələ həsrət ilə alışmamışam,
Hələ heç vaxt küsüb barışmamışam,
Qabıqdan çıxaraq çalışmamışam,
Altda qara olub bəziyim üstə.

Səmimi ürəklə çağırsan gəlləm,
Vüsalın barını eşqimlə dərrəm,
Mən sənə həm könül, həm ömür verrəm,
Əgər dura bilsən sözüyün üstə.

**27 Od Ayı, 41-ci il. Saray-Soylu.
(2019).**

Təbrizim

Necoldu tarixə hökm edən gücün,
Necoldu gücünə bel bağlayanlar?!
Sızlar varlığımda dərd için-için,
Hanı yurdumuza gün ağlayanlar?!
Harda özgür olub qürurla gəzim?!
Qalx! Sevinsin millət, oyan, Təbrizim.

Göylərə ahımla min qarğış verrəm,
Dərdimi deməyə min ah da azdı.
Dərdimi Arazın üstünə sərrəm,
Mənim həsrətimdən Araz dayazdı.
Arazı doydurar bu qanlı gözüm,
Qalx! Sevinsin millət, oyan, Təbrizim.

Gör nələr söyləyir, Babəki dinlə,
Bəzzim əsir qalıb, ruhun daşdı mı?!
Nəsimisi olan necə yenilər?!
Anaların gözü qanlı yaşdı mı?!
Ümidlər verməyə qalmayıb üzüm,
Qalx! Sevinsin millət, oyan, Təbrizim.

Sənə dünya baxır, səni el sevir,
Bölünmüş varlığım bütövlük istər.
Deyəsən bir ümid qapımı döyür,
Bəsdə sarsıldığım, sındığım yetər.
Qalx! Sürünsün yağlı qoy dizin-dizin,
Qalx! Sevinsin millət, oyan, Təbrizim.

Çaşqın-çaşqın dolaşıram,
Yerin-göyün arasında.
Yol gedirəm, qəlbi kövrək
Dərdlilərin sırasında.

Cana qıydım Yar yolunda,
Yürümədim var yolunda,
Bu dünyanın dar yolunda
Ümid yaşar çarasında.

Gur işıqda kor olmaram,
Hay-həşirdə kar olmaram,
Uca ömrü talamaram,
Oda-közə qalasam da.

Ömür eşqdən miras olar,
Bunu görməz yarasalar,
Tanrı sirri yuva salar,
Gözlərimin qarasında.

Uca haqqın tanığıyam,
Ulu soyun sirr çağıyam,
Ruhun solmayan bağıyam
Zəhmətlərin sonrasında.

Uçurum üstündən yol salma mənə,
Bu səfər genimdə yaddaşım deyil.
...Soyumdan, qanımdan sayılsalar da,
Özünü dananlar qardaşım deyil.

Keçmişi danırsan gələcəyin yox!
Boşuna vəd vermə, görəcəyin yox!
Özüm düşünməsəm deyəcəyim yox!
Sirrimi bilməyən sirdaşım deyil.

Boyama gözümü haqqı danaraq,
Ruhun buz bağladı, qanın donaraq,
Yanıldım mən sənə hey aldanaraq,
Mənə atdığın daş başdaşım deyil.

Daha parçalamaz sinəmi güllən,
Daha aldadammaz min türlü hiylən,
Dərdi, dərmanı da mən özüm billəm,
Yadlar öyrətmənim yolbaşım deyil.

***Çiçək Ayı, 42-ci il.
(2020).***

Hardasan könül sultanım,
Dərdə qarışıb gedirəm.
Alışıb odlanır canım,
Yolumu çaşıb gedirəm.

Könlümdə haqqın davası,
Başımda eşqin havası,
İçimdə vulkan lavası,
Püskürüb daşıb gedirəm.

Dağ-dağ olan sinəm yanır,
Eşqə salan ömrü danır,
Min bir xəyallar dolanır,
Başımda, qoşub gedirəm.

Bu necə qəmzəli yardı,
Canımın qəsdinə durdu,
Kədərdə zirvələr vardı,
İçimdə aşıb gedirəm.

Soylunu sən qınama gəl,
Amandı can, oynama gəl,
Ürək açıq dünyama gəl,
Heyrətdən coşub gedirəm.

Ürək ağırlar vurur,
Balam sorular sorur,
Necə anladım ona
Yolunda yadlar durur.

Yol tikan Arazboyu,
Get, tiklən Arazboyu.
O Tay, bu Tay dərdinin
Kökü mən, Araz boyu.

Böyükdük sayırdılar,
Böldülər, buyurdular.
Haçanacan oxuyum
"Arazi ayırdılar".

Güneyim ayaqdadı,
Ümidim sınaqdadı.
Haçağ quruyacaqdı
Göz yaşım yanaqdadı.

Odlara girə biləm,
Dərdə dərd verə biləm.
Necə eləyim qardaş
Təbrizi görə biləm.

Deyirlər dərd qədimdi,
Xalq qədim, fərd qədimdi.
Türkə yağı kəsilən
namərd, heyif qədimdi.

Günəş yarıdan çıxmaz,
Yağı varımdan çıxmaz.
Bayatı oxumaqla
"Donuz darıdan çıxmaz".

Əlində güc, əl uzat,
Dosta könül, gül uzat.
Yada göstər gücünü
Demədim ki, dil uzat.

Sözünə inanmıram,
Özünə inanmıram.
O qədər əyridir ki,
Düzünə inanmıram.

Əlində oğru olan,
Elində sağrı olan,
Necə oldu oğruya
Dediniz doğru olan.

Təpələrdə qar olmaz,
Oyunbazdan yar olmaz.
Dönüklərə bəy desək
Yeni Babək doğulmaz.

Can Təbrizdi deyənlər,
Yönüm Bəzzdi deyənlər,
Vətəni qurtaracaq
Ölüm həzzdi deyənlər.

**16 Sərt Ayı, 42-ci il.
Atakənd.**

Sorma əhvalımda çalxanan nədi,
Ruhumda həylanan kədərə dön bax.
Yaşımın üstünə bir yaş da gəldi,
Vətəndə yaşanan hədəərə dön bax.

Doğma olmayana sevgi bəslədik,
Quyuda olandan imdad gözlədik,
Nələr arzuladıq, nələr izlədik,
Yağışdan, yağmurdan bətərə dön bax.

Gözümün içinə dikilir hədə,
Ruhuma qorxutək əkilir hədə,
Dərd olub torpağa səpilir hədə,
Bu xalqın verdiyi bədələ dön bax.

Tanrı da elə bil qarğışa düşüb,
Yağıya yarıyıb, gec başa düşüb,
Vicdanın karvanı qar-qışa düşüb,
Dalımca hürüyən itlərə dön bax.

Qarıyıb ürəyin dərdi, ağrısı,
Başdadır bu xalqın kuru, sayrısı,
Gerilik yetirir xoru, çalğısı,
Bir deyən yoxdur ki, "yetər"ə dön bax.

Varın üstündürmə vətəndən, xalqdan,
Hökmün adıldirmi divandan, haqdan,
İllərin nifrəti qopur dodaqdan,
Gərilən damara, vətərə dön bax.

Yarımçıq azadsan, yarı dardasan,
Qəlbinlə düşmüşən əsir, tordasan,
Özün də bilmirsən indi hardasan,
Dövlətə vurduğun xətərə dön bax.

Yağış Ayı, 42-ci il.

“Yaradan” nə qədər qınayar bizi,
Doğulduq Mənadan gözdən xəbərsiz.
Yad olduq dünyaya qorxu içində,
Qoruduq Yalanı Düzdən xəbərsiz.

Nəsimi söylədi haqq özü mənəm,
Həm yerəm, həm göyəm, imanam, dinəm.
Susmuş zamanlarla danışam, dinəm,
Nə qədər sirr yatır Sözdən xəbərsiz.

Haqqa gedən yola qan tökülür qan,
Bəşər övladından can sökülür can,
Ürəklərdə matəm, gözlərdə duman,
Yolbaşı yol bulmaz bizdən xəbərsiz.

Kölə düşüncələr işığa həsrət,
Susan tar-kamanım qoşuğa həsrət,
Nəğmələr, dastanlar aşığa həsrət,
Tarixə boylanır, sazdan xəbərsiz.

Haqqı, ədaləti danana yazıq,
Həqiqəti üzdən qanana yazıq,
Özündən xəbərsiz olana yazıq,
Gərdişi, yerişi izdən xəbərsiz.

Bağladım könlümü ulu Yurduma,
İnamım arıdı, duru Yurduma,
Ocaqdan bircə od qoru Yurduma
Çoxluq var sayılmaz azdan xəbərsiz.

Xəzan Ayı, 42-ci il.

Yollar məni dara çəkdi dar gündə,
Gen gördüm dünyanı dərdin içində.
Tabuta qoyuldum yadlar dilində,
Babam Nəsimini gördüm içində.

Vətəni xırmana çevirənlərin,
Ürəyi yoxluğa sürüyənlərin,
Mənliyi kökündən kürüyənlərin,
Yaşamı bir zindan bildim içində.

Anamın laylası urvatdan düşdü,
Dilimin ülfəti qiymətdən düşdü,
Tanrı da ən uca o qatdan düşdü,
Yaranış nə varsa birdi içində.

Qorxuya tapınan eşq ilə dolmaz,
Qanadı olmayan zirvəyə qonmaz,
Alovsuz nəfəsdən bir çıraq yanmaz,
Ruhumu hikmətə sardım içimdə.

Qibləmi yadlıqda aramamışam,
İnamı yalana bulamamışam,
Ağı qara ilə boyamamışam,
Mən Odlar Yurdumu qurdum içimdə.

Qayıtdım dünyama doğma olmağa,
Qayıtdım varlığa – Sözlə dolmağa,
Mən özüm qadirəm haqqı bulmağa,
Əzəldən Haqq ilə vardım içimdə.

Ata Ayı, 42-ci il.

Əlində yesirik, həşirində lal,
İmana çağıran imansızların.
Ömürdən qıraqda addımlanan yol,
Şöhrəti sayıldı simasızların.

Harda din yaşayır, ordadır səfil,
Harda idrak yoxdur, ordadır qəfil.
Göylərə yad olan Allaha vəkil,
Allahı "yox imiş" günahsızların.

Vətənsiz ürəklər sevgidən uzaq,
İnsansız düşüncə donar buz sayaq,
Qabaqda yüyürər Yadlığa, – axsaq,
Mənliyi boş olar amansızların.

Çağırsan hikmətə, ülfətə gəlməz,
Söyləsən doğrunu eşidər, bilməz.
Özü öz könlündən ləkəni silməz,
Könlünə söz girməz anlamsızların.

Əqidə yolçusu sayar özünü,
Hər yerdə haqlı tək sunar özünü,
Dar gündə dar olar, danar özünü,
Amalı puç olar Amalsızların.

Ata Ayı, 42-ci il.

A Talıfoğlu

Bağlı köpəklərin hürüşlərindən,
Nə çabuq diksindən a Talıfoğlu.
Söz bəslə fillərin yerişlərindən,
Bircə düz bəsimdi a Talıfoğlu.

Bəlkə də, dediyin hamısı ərkdi,
Bəlkə də şillədi, yamana görkdü,
Dağlar dözümlüdü, qayalar sərtidi,
Çapılmaz köksündən a Talıfoğlu.

Kamillərin ruhu zamana sığmaz,
Arxadan atılan daşlara baxmaz,
Ötəri küləklər özülü yıxmaz,
Umudlar kəskindi a Talıfoğlu.

Bilirəm dərinədi yurduğun qəmi,
Bəlkə də dərd sıxır ovcunda səni,
Dərd çalır kamanın, tarın da simi
Yanğıdı, tüstüdü a Talıfoğlu.

Bu ağı, bayatı, – ağlamaqdımı,
Dosta can, yadı gen saxlamaqdımı,
Kədəri umuda bağlamaqdımı,
Yoxsa təskinlikdi, a Talıfoğlu?!

Xəzan Ayı, 42-ci il.

(Bir şairin şeirini dinləyərkən)

Bir şair əlində qələm, boylanır,
Allahın quluyam deyib yalmanır.
Ən böyük söz əhli sayıb özünü,
Naşı könüllərə girib saylanır.

Allahı çiyinə götürən insan,
Allahı oyuna gətirən insan,
"Allah" kəlməsini dilinə yazdın,
Allahsız yaşamı yetirən insan.

Gah sözü Allahla yanaşı sayır,
Gah da körpə kimi xəyala uyur.
"Şair"ə heyrlə baxan kimsələr,
Onu da Allahın yanına qoyur.

Gözündə padşahdır Allah, taxt qurub,
Hər kəsə, kefinə uyğun baxt qurub,
Sevib sevilməyin yalanı ilə,
"Şair" də özünə "ölməz" vaxt qurub.

Hər şey "balacadır", əllə "qurulur",
Kainat bir sözlə, dillə "qurulur",
Qaranlıq doğurur belə baxışlar
Həqiqət küləklə göyə sovrulur.

Özünü bilməyən sözü bilərmə,
Əyri yaşayaraq düzü bilərmə?!
Qaçacaq düşübdür şöhrət dalınca,
Yolu tanımayan izi bilərmə?!

**16 Işıq Ayı, 42-ci il.
Saray-Soylu.**

Qaraxaç yaylağı yiyəsiz qalıb,
Soraq verən yoxdur dumandan, çəndən.
Yollar bağlanıbdir gedə bilmirəm,
Barı boylanardım uzaqdan, gəndən.

Elimin əzəli yurdu, oylağı,
Talandı aranı, itdi yaylağı.
Hər şeyin ləzzəti olub bayağı,
Könüllər viranə qaldığı gündən.

Bölünən dərdlərə dərman tapılmaz,
Ağu bəllidirsə ondan dadılmaz.
Deyən tapılmadı Vətən satılmaz,
Yağı gözümüzdən saldığı gündən.

Baxırıq millətə yağı, yad kimi,
Bəzən də öyürük quru ad kimi,
Çapırıq boşuna hürkən at kimi,
Yurdumuz yadlıqla dolduğu gündən.

Yaddaşın pozuldu, adın silindi,
Kimliyin ərəbcə, farsca bilindi,
Özünə qayıdan bir az dilindi,
Ruhunu sazımız çaldığı gündən.

Yaz gəlib ey könül, ayıl, qış deyil,
Ayıl həsrət, kədər yuxu, tuş deyil,
Keçmiş içindədi, için boş deyil,
Vətən Atalıdı sağdı bu gündən.
İdeya sabahın vardı bu gündən.

**2 İşıq Ayı, 42-ci il.
Atakənd.**

*(Türkeli evləndirə bilmədiyi
üçün sarsılan anasına)*

Bu dərdlə çox odlanırdın,
Ötüb keçər demədimmi?!
Könlümüzü qanadırdın,
Boşa, heçə demədimmi?!

Göz ağlayar, ürək susar,
Susqunluğu kədər basar,
Qarşısında olsa hasar,
Aşıb keçər demədimmi?!

Nə dərd ölər, nə də sevinc,
Həyat dərin, ömür ilginc,
Bircə gün də olmadın dinc,
Yuxun qaçar demədimmi?!

Aşiq dərdi yenib aşar,
Dərmanına özü qoşar,
Bir qız tapıb ömür yaşar,
Arar, seçər demədimmi?!

Müdrək yozar gördüyünü,
Soylu yazar bildiyini,
Bir gün olar bu dünyünü,
Oğlun açar demədimmi?!

6 İşıq Ayı, 42-ci il.

Can ağrıyır, yerə çəkir ruhumu,
Can Xəyalda dünya boyda böyümüş.
Həyat candı, can da ruha yar olmur,
Ruh haqqında çox yalanlar deyilmiş.

...Can ağrıyar, fəryad edər, yenə də,
Xəyallarım dünya boyda dünyadır.
Babalarım "haqq məndədir" deyiblər,
Haqqı bilən, zatda-soyda dünyadır.

Ruhumuza işıq düşər mayadan,
Mayadadır eşqimizi oyadan.
Könlümüzü göy rənginə boyadan,
Anlamını anla, duy da, dünyadır.

"Can" deyirik candan gələn çağrıya,
Məlhəm olmaq istəyirik ağrıya.
Yadlaşırıq Haqdan gələn Doğruya,
Düşünmə ki, bu boş "hoydu" dünyadır.

Başı qoyduq öləriylə baş-başa,
Yürüyürük, çalışırıq lap boşa,
Əbədilik ruhdan gələr – qur, yaşa,
İşıq saçan Gün də, Ay da dünyadır.

Bu dünyaya fani deyən var olmaz,
Vətəninə, millətinə yar olmaz,
Sən dünya ol, dünya sənə dar olmaz,
Yaşamaq da, hesab-say da dünyadır.

Doğa əzəl, işıq əzəl, gün əzəl,
Anlayana ömür gözəl, yön gözəl,
Həyat gözəl – sən ömrünü qur, düzəl,
Gileylənib demə, vay da dünyadır.

Doğru qursan gözəl həyat ömürdü,
İnam, idrak, mənəviyyət ömürdü,
Sorumluluq səlahiyyət ömürdü,
Soylu bilən irfan-qayda dünyadır.

Günəş Ayı, 42-ci il.

Bir çiçək ətrini duymaq istəsən,
Sevərək bəsləyib bağban olasan.
Eşq ali qismətdir, yaşa, istə sən,
Əbədi vurulub çağdan olasan.

Əzəldən olmayan sonra dərd olur,
Dərd olur, öldürmür, hökmü mərd olur,
Ürək özü istər, dərdə yurd olur,
Dərd ilə yaşayıb sağdan olasan.

Hər gecə qaranlıq çökür gözümə,
Səhəri həsrətlə açır üzümə,
Ümid qalmayıbdı səbrə, dözümə,
Bəxtə qara yazıb ağdan olasan.

Bir olar, beş olar ağrı, acı da,
Nə görüb bu sevda ağrı, acıda,
Dünyanı duyarmı, ağlım acıda,
İnsafmı, haqq edib haqdan olasan?!

Köçəri Ayı, 42-ci il.

(Duyğu nəvəmə)

Duyğu

Bu necə yaşamdı, bu necə andı,
Ömrə ömür qatan ürəkdi Duyğu.
Az olar, söyləsəm bir şirin candı,
Cana da nəfəs tək gərəkdi Duyğu.

Sevincim, fərəhim daşır içimdə,
Başqa sevinclərim çaşır içimdə,
Gəlişi nəğmələr qoşur içimdə,
Ən böyük arzudu, diləkdi Duyğu.

Onunla evimin yönü dəyişdi,
Onunla ruhumun geni dəyişdi,
Zamanı dəyişdi, günü dəyişdi,
Tanrıdan doğulan bir ərkdi Duyğu.

Sözümün, öygümün işığı odur,
Sən demə hər günün işığı odur,
Könlümdə sevgimin işığı odur,
Ömrümə yaz gəldi, gül əkdı Duyğu.

Göylərin könlündən bəxtimə düşdü,
Ülvi təbəssümdü, gözəl gülüşdü,
Gör necə əsrardı, nə sirli işdi,
Varlıqdan söz açan mələkdı Duyğu.

2 Günəş Ayı, 42-ci il.

Sinəm Azərbaycan – altında od var,
Köz olan dilimdə bir özgə dad var,
Haraya baxıram, qarşımda yad var,
Sazdan uzaq dursa könlüm dad eylər.

Kədərdən bozarıb üzümdə qırıq,
Yoxuşdan asılıb dizimdə duruş,
Gəl şəri tanı ki, özün də vuruş,
Xeyirdən danışib yalan ad eylər.

Şuşada xan susub, tar-kaman sızlar,
Saz götür sinənə dərini sazlar,
Dağlarda qar qalmaz, əriyər buzlar,
Tutuşar nəfəsim, ahım od eylər.

Borçalı oğluyam yönüm Təbrizə,
Araz çalxalanıb qoy döysün dizə,
Gecədən doymuşuq, gedək gündüzə,
Sabahı içimdə ruh abad eylər.

Baxışlar içimdə soyuyur daha,
Baxışlar qocalır soyuq dünyada.
Kədəri qiymətsiz, sevinci baha,
Gözümə görünmür ayıq, dünyada.

Qorxu kabusudur zaman üzü sərt,
Baxır yaği kimi yalan, gözü sərt,
Hamıya bir ömür, hamıya bir dərd,
Hamıya bircə ad qoyaq dünyada.

Kim yazıb fərmanı, kim verib hökmü?!
Kim verib gedişə mizan-çəkini?!
Dirilər bir olub ölülər kimi,
Kimdən örnək alıb qoyaq dünyada.

...Bir Ocaq qalayaq donan isinsin,
Yol açaq sabaha, qanan bilinsin,
Tanrı kimi olaq, ölü dirilsin,
İnsandı İnsana dayaq dünyada.

Od Ayı, 42-ci il.

Tanrıya üz tutmaq, qutsal yaşamaq,
Ömürə ülviyyət anadan gəlir.
Göylərin sirriylə sabaha qoşmaq,
İnamla, İdrakla Mənadən gəlir.

Özünü tanımaq, dünyanı qanmaq,
İçində arınıb xeyirlə dolmaq,
Qarışıq zamanda yolunu bulmaq,
Sağlam özüllərdən, mayadan gəlir.

Min ildir ulusum yuxuya dalıb,
Dəyər yaratmaqdan qıraqda qalıb.
Varlığın Özündən qüdrət, güc alıb
Qəlbini, ruhunu oyadan gəlir.

Əqidə – mənliyi seçən ələkdə,
İnsansız həyat da şərdi, kələkdə,
Demə ki, bu təkcə elə diləkdə,
Bu dilək qibləsi olandan gəlir.
Qəlbini, ruhunu oyadan gəlir.

Sevgimi Ulusla, yurdla bəslədim,
Kədər qollarını açdı üstümə.
Elə bil kədər də yiyəsiz qalıb,
Körpə uşaq kimi qaçdı üstümə.

Ruhumla dost kimi qol-boyun olub,
Yaşadı içimdə lap soyum olub,
Ömrümdə bir nizam, bir uyum olub,
Nə qədər yan keçdim, uçdu üstümə.

Sevinci qısqanır, gülüşü danır,
Buludtək qaralıb köksümə yağır,
Könlümü əbədi mənzilli sanır,
Gücümə güvənib köçdü üstümə.

Bu bir möcüzədi, işıqdı sanki,
İçimə vurulub, aşığı sanki,
Nəğmədi, ağıdı, qoşuqdu sanki,
Nərəli bir sədi çökdü üstümə.

Tarixim, keçmişim, yaddaşım yaşa,
Yaşa Dan yeridək Kəpənəkçidə.
Ömür-gün çağlayar, bir ümid coşar,
Sabaha yürüyək Kəpənəkçidə.

Keçmişə bələdçi olar babalar,
Qeyrətdə ölçütək qalar babalar,
Bizə söz saxlayıb halal babalar,
Soylara öyrədək Kəpənəkçidə.

Uludur əbədi çağa bənziyər,
Təpəri hər zaman sağa bənziyər,
Bəzən də aranı dağa bənziyər,
Özülü bərkidək Kəpənəkçidə.

İnamdır, imandır, Börüdü adı,
Doğması örnəkdir, sınıamaz yadı.
Elə qoruyaq ki, sönməsin odu,
Tarixi dərk edək Kəpənəkçidə.

Yadın da, dostun da göz qoyduğudur,
Ulusal varlığın iz qoyduğudur,
Atamın, anamın üz qoyduğudur,
Soyumun ərkitək Kəpənəkçidə.

Dönməz keçmişim var, işləməz kələk.
Yaşayar sazımda min arzu, dilək,
Azərbaycan boyda sevgi var, bilək,
Borçalı sirritək Kəpənəkçidə.

**6 Od Ayı, 43-cü il.
Saray-Soylu.**

Yar-yar deyib havalanıb gəzirsən,
Ağlar qalıb yarın gözündən uzaq.
Naz eyləyir ayağına gəlməyə,
Düşmürsən dilindən, sözündən uzaq.

Layla deyir gecələrin seyrinə,
Yata bilmir, qor dolubdu yerinə,
Deyir barı uzaqdansa görünə,
Dərdindən dərd çəkir üzündən uzaq.

Bu sirr Tanrınınmı, Doğanındımı,
Qarğış kimi başa yağındımı,
Könlü dara çəkən sınağındımı,
Kəsilir nəfəsi dözümdən uzaq.

Təsəlli olmayır ananın mehri,
Gözündə yurd salıb dünyanın qəhri,
Gələnin xeyri yox, gedənin bəhri,
Hər kəsi saxlayır özündən uzaq.

Qara geyər, al-qumaşı soyunar,
Səhər-axşam göz yaşında yuyunar,
Xəzan vurmuş yarpaq kimi saralar,
Od-ocağı sönər közündən uzaq.

Fələyin toruna düşməsin könül,
Həsrətin odunda bişməsin könül,
Bircə ayaqlanıb küsməsin könül,
Əlini əlindən üzəndən uzaq.

Aşıq Muxtar Qayabaşı qardaşım,
Vətəmində bağlı gördün yolları.
Təbrizdə inləyən sayru sirdaşım,
Göz yaşına büküb sərdin yolları.

Min illik qopuzun çalar ağrılar,
Ürəkdə yurd-yuva salar ağrılar,
Yuxulu gözlərə dolar ağrılar,
Göyçədən başlayır dərdin Yolları.

Borçalının ahı sıxır sinəmi,
Uçurub-dağıdır qədim binəmi,
Kim qurub tikəcək yeni dönəmi,
Çəkib damarını gərdin Yolları.

Elə harayladın işıq göründü,
Qaranlıq qarşıdan keçib süründü,
Soylunun umudu dərin, dərindi,
Avazınla nişan verdin Yolları.

Yenə könlümüzü titrətdin düzü,
Bu səs İncədəndi, saz İncədəndi.
Avazın sehrinə öyrətdin bizi,
Nəfəs İncədəndi, söz İncədəndi.

Mansırı dinlədim, el yada düşdü,
Bahar ətri gəldi, gül yada düşdü,
Həsərlə ötülən il yada düşdü,
Çiçəkli, bülüllü yaz İncədəndi.

Bilmirəm, sinəndə cuşa nə gəldi,
Ürəkmi saz olub yaşama gəldi?!
Hər simdə bir arzu nişana gəldi,
Yaddaşlara köçən iz İncədəndi.

Könlünə dəyməsin şaxta, boran, qış,
O gözəl təbiəti gəz qarış-qarış,
Ay İncəli Osman eşqinə alqış,
Soyluya dost olan üz İncədəndi.

Çiçək Ayı, 44-cü il.

Sənə tay olan hanı?!
Sənin camalın gözəl.
Nə gözəl ucalmısan,
Yönün, Amalın gözəl.

Dilində ləl tapır söz,
Könüllərə yatır söz,
Haqqa – göyə çatır söz,
Sözü qananın gözəl.

Ömründə hal ucadı,
Getdiyin yol ucadı,
Qalmağın, – qal, ucadı,
Hala dolanın gözəl.

Pirimsən, mürşüdümsən,
Hal əhli, dərvişimsən,
Öyrədən dərdişimsən,
Cövhər olanın gözəl.

Eşqə salan eşq özü,
İşıq saçar Dan üzü,
Tanıyar ruhun gözü,
Eşqə salanın gözəl.

İşıqlı dərd ver mənə,
Aç könlündə yer mənə,
Varlığın sir der mənə,
Sirri ananın gözəl.

Nə gözəl, üzlər gözəl,
Qalası izlər gözəl,
Haqq görən gözlər gözəl,
Haqqa uyanın gözəl.
Yönün, Amalın gözəl.

26 Şölə Ayı, 44-cü il.

Yunusdan gələn sözdü,
"Gəl, gedək dosta" dedi.
Min il silinməz izdi,
Hər şeyi usta dedi.

İndi o söz deyilmir,
İndi o söz sevilmir,
Haqqın yolu öyülmür,
Bilənlər asta dedi.

Gedənlər haqqa doldu,
Gələnlər haqdan oldu,
Bu yol çox uzun yoldu,
Güc yox, hər kəsdə dedi.

İndi dərviş doğulmur,
İndi sorğu sorulmur,
İndi divan qurulmur,
Qədimlik yasda dedi.

Gül açmır, bülbül ağlar,
Saralıb solur bağlar,
Tanrı özündə saxlar,
Sirri sirr üstə dedi.

**2 Od Ayı, 44-cü il.
Atakənd.**

Tanrının yerini axtaran adam,
Bircə yol içində divan qurdunmu?!
Bircə yol "özümə özgəyəm, yadam", –
Söyləyib özünə soru sordunmu?!

Dünya nə, varlığın səbəbi nədir,
Yüz illik ömürün hədəfi nədir,
Ötərlik nədir, əbədi nədir,
Tək qalıb özünlə üzə durdunmu?!

*Od Ayı, 44-cü il.
Atakənd.*

Qaranlıq boşluğa bənzər ürəyin,
Diləyin yoxdur ki, öpəm pir olsun.
Heysiz ümidinə ölüm hökm edir,
Qoymur üz tutmağa, qiblən bir olsun.

Dikəlib durarsan olsa vüqarın,
Qeyrətə bənzəsə əhdin, ilqarın.
Qışdan çıxıb bilmir hələ baharın,
Üstəlik umursan ömrün sirr olsun.

Ay doğur, gecəni sökək demir ki,
Günəşin sönməsi demək deyil ki,
Hər əmək bar yığıb dərmək deyil ki,
Deyirsən görməyə, gözdə tir olsun?!

Yoldan keçib ötən kim,
Yoldan qaçıb itən kim,
Faydasını güdən kim,
Aşıqlər görməz bunu.

İşi çölündə olan,
Gücü dilində olan,
Ömrü boşluqla dolan,
Fərəhlə sürməz – bunu.

Palaza bürünməz ruh,
Ayaqda sürünməz ruh,
Bugündə bilinməz ruh,
Sabah itirməz bunu.

Torpağa gömülər can,
Damarda tükənər qan,
Qaranlıq olsa hər yan,
Yenə işıqdır sonu.

**3 Od Ayı, 44-cü il.
Atakənd.**

İnsanam, eşq ilə bilinir halım,
Tanrını içimdə görəndən bəri.
Göylərin sirriylə dolub xəyalım,
Ömrümü Amala verəndən bəri.

Könlümü dünyaya açıq saxladım,
Nəfsimi içimdə uçuq saxladım,
Şərlə barışmadım, acıq saxladım,
Sinəmi sipərtək gərəndən bəri.

Ağanı sındırdım, “mən”im ucaldı,
İnsana inamım, yönüm ucaldı,
Vətənim ucaldı, dilim ucaldı,
Həyatın sirrinə girəndən bəri.

Sevgimdə ulusum hürrdü, özgürdü,
Savaşım qutsaldır, pirdi, özgürdü,
Sözüm də, üzüm də birdi, özgürdü,
Haqqı, ədaləti deyəndən bəri.

Düşüncəm uludur, qədimdən gəlir,
Harayım dərinidir, dərdimdən gəlir,
Xilasım içimdən, kəndimdən¹ gəlir,
Yadlıqdan özümə dönəndən bəri.

➤ Kəndim — özüm

Oğru başa çıxdı, ayaq baş oldu,
Namusun, qeyrətin adı silindi.
Doğrunu görmədi, gözlər çaş oldu,
Əsillik tükəndi, zətı silindi.

Ədalət kürsüyə çıxı bilmədi,
Vicdan gələcəyə baxa bilmədi,
Ürəklər söküldü, yaxaı bilmədi,
Dünyanın qorunan qatı silindi.

İnsana qənimdi, “heyvan”ı sevən,
Dünyanın yatır mənimdi deyən,
Yağya, yadlığa qol-qanad verən,
Bilmir ki, Tanrıdan baxtı silindi.

Ömrünü hərcayi sürənə yazıq,
İnsanı qul kimi görənə yazıq,
Qəlbi zəncirlənib hürənə yazıq,
Özünə dönməyə vaxtı silindi.

➤ Yaxa – sinə

Bilinmir zamanı, açılmır sirri,
Nə qədər qədimdir yaşı dağların.
Həsərin ağrısı sıxır qəlbimi,
Qutsaldır çınqılı, daşı dağların.

Nədir, uzaqlığın səbəbi nədir,
Nə gedə bilirəm, nə ünüm yetir,
Ağappaq zirvələr əriyib gedir,
Açılmır qabağı, qaşı dağların.

Binələr boş qalıb yurdlar dağıldı,
Səsini duymadıq, dərdi ağırdı,
Kimlər üz çevirib kimlər qarğıdı,
Qədrini bilmədi naşı, dağların.

Qızarmır dan yeri, Günəş də köçüb,
Elə bil qaranlıq qalıb, and içib.
Nə bir yol görünür, nə karvan keçib,
Deyirlər görünmür başı dağların.

Nə bədbin ovqatdır, düşmüşəm belə,
Getməsin sevincim, ümidim yelə,
Elin birliyi var, qarşıda hələ,
Gələr yazı, keçər qışı dağların.

**14 Od Ayı, 44-cü il.
Atakənd.**

Dünya yoxdan bulunmaz,
Haqq ayrıca var olmaz,
Boşluq boş ilə dolmaz,
Haqq özünü danarmı?!

Can ilə ruh bir olur,
Haqq da canda sirr olur,
Ölməz olur, pir olur,
Can sınında sınarmı?!

Sevgi könül qidası,
Sevgi Tanrı butası,
Tanrıya tən olası
Aşiq eşqsiz yanarmı?!

Çıxarma gözdən məni,
Axtarma üzdən məni,
Tanı, bil, sözdən məni,
Sözsüz ağıl qanarmı?!

Məni dəli buldu yar,
Sinəmdə dərd, ələm var,
Damarımda qan donar,
Eşq zamana sığarmı?!

Can üçün çox ağırdır,
Eşq ilə ağı tutmaz.
Aşiq kordur, sağırdır,
Can laylasına yatmaz.

Ömür qurar dünyanı,
Bilər yaxşı-yamanı,
Saymaz dövrü-zamanı,
Zamanla boşa yortmaz.

Tarix ilə öyünməz,
Bugün ilə sevinməz,
Lal olar susar, dinməz,
Heç bir sirr eşqə çatmaz.

Aşiq üçün qorxu yox,
Eşq əhlinə sorğu yox,
Eşqdən uca Duyğu yox,
Odu, işığı bitməz.

Tanrının üzü eşqdir,
Doğrusu, düzü eşqdir,
Dərvişin sözü eşqdir,
Möminlər eşqi satmaz.

Könül yaşar eşq ilə,
Dünya çaşar eşq ilə,
Ömür qoşar eşq ilə,
Bilən bu haqqı danmaz.

01 Od Ayı, 44-cü il.

İnsan oğlu, göylərə bax,
Gözün yerdə yurd eləməz.
Könlün uca olacaqsa,
Göylər yerə od eləməz.

Həyat sarı sim deyil ki,
Yaşadığın gün deyil ki,
Ömrə həyat – kim deyir ki,
Yaxa versən, dərd eləməz.

Boşa gedən il yaşındı,
Cana tabe ruh naşındı,
Öz əlində, öz başındı,
Qoruyarsan, küt eləməz.

İnsanlığda çaşıb ensən,
Bilinməz ki, kimsən, nəсэн,
Gündə yüz yol Allah desən,
Vicdanını mərd eləməz.

Sağda, solda iblis olsa,
Sabahlısan, ruhun sağsa.
Haqq yolunda üzün ağsa,
Sınağını sərt eləməz.

Haqqın yolu vardan uca,
Sonsuzluğu dardan uca,
Üzdən getmə qaça-qaça,
İçdən gələn pərt eləməz.

Sevgi qəm gətirir, kədər gətirir,
Sevgidən nə gəlir, gözəldir gülüm.
Gözlərim dözməyir həsrət yükünə,
Harayı, fəryadı əzəldir gülüm.

Ürək şıltaq deyil, dərindən coşur,
Tanrı da qırağa durur yolumdan.
Tabular, yasalar ruhumda çaşır,
Budur Haqdan gələn uğur, yolumda.

Bir gün olar saz ağlayar,
Dağ-dağ olmuş bu sinəmdə.
Saz olmasa dərd bağlayar,
Nəğmə dolu bu sinəm də...

Məni dindir, bir ömürlük söz olum,
Aç könlünü sinən üstə saz olum.
Duyğu-duyğu yenilənim, yaz olum,
Məni məndən bu dünyaya de, bilsin!

Talıfoğlu

Qazaxdan ayrılan qohum qardaş, q,
Tarixi yenidən yaz, Talıfoğlu.
Türksən, keçmişində var ozan-aş, q,
Sığınıb köksünə saz, Talıfoğlu.

Ev-ev çoxalmış, q elat olmuş, q,
Karvanlar sürmüş, q, yollar salmış, q.
Hərəmiz bir eldə, yurdda qalmış, q,
Sayma bu qədər az, Talıfoğlu.

Yağı qarşısında sınımadı baban,
Halal çörəyini danmadı baban,
Mərdliyi cəfadan anladı baban,
Varlığın ən uca söz, Talıfoğlu.

Yerin var çox ulu ellər içində,
Sabaha gedirsən milli biçimdə,
Hardasa durması gərək köçün də,
Kim dedi yadlığa döz, Talıfoğlu.

Tanı, bil doğmanı, tanı özünü,
Qayıt bir araya, görüm üzünü,
Amandı biryolluq söylə sözünü,
Çıxmış, q ortaya biz, Talıfoğlu.

Soylu seçə bilir ağı qaradan,
Qopmaz Birliyimiz, çıxmaz sıradan.
Oğullar böyüyür qoşub yaradan,
Yaşasın Birliyin yüz, Talıfoğlu.

Köçəri, 45.

Birdi bir

Bir ağacdı, kök atıbdı dərinə,
Budaqları çoxdu, özü birdi, bir.
Yüzillərdir kölgəsində sərinə,
Yaşayıb ayrıldıq, yüzü birdi, bir.

Dəyərlidir, xalq içində yeri var,
Meydanlarda cəsuru var, əri var,
Müqəddəsi, övliyası, piri var,
Əhdi bütöv, andı-sözü birdi, bir.

Dünya əyilsə də uca dəyərdi,
Həqiqəti puç olmadı, göyərdi.
Babalarım ədaləti öyərdi,
Ataların yönü-üzü birdi, bir.

Ayrılığı çəkilməyən dərd deyil,
Vətən birdi, uzaqlıqlar sərt deyil.
Qoltuqlarda yaşayanlar mərd deyil,
Ocağımız birdi, közü birdi, bir.

Harda olsa Talıblıdı tamğası,
Öz əlidi, öz başıdı ağası.
Qoy yaşasın, azad olsun yaxası,
Ancaq bilsin, tale-yazı birdi, bir.

Çiçək Ayı, 45-ci il.

Deyirlər qoynunda ərənlər yatıb,
Bəs hanı varislər, hanı Borçalı.
Bu Yurdda gör kimlər murada çatıb,
Pozulub fitrəti, qanı Borçalı.

Yaxından, uzaqdan çatmayır əlim,
Bilmirəm heç necə yol tapıb gəlim,
Gəlib qucağında yaşlaşıb ölüm,
Açılsın qeyrətin donu Borçalı.

Ölənlər doğmadı, dirilər yaddı,
Hər kəsin sevgisi quruca addı,
Bilmirəm heç səsım kimlərə çatdı,
Xeyrini, şərini tanı Borçalı.

Qaranlıq dünyaya dönuşdü baxtım,
Xan idim, sökölüb, yıxılıb taxtım,
Özümü, sözümü içimdə yaxdım,
İtirdim zamanı, anı Borçalı.

Namus olmalıydı yönü düzəldən,
Boşuna söz açdıq şerdən, qəzəldən,
Zor ilə qul edib yağı əzəldən,
Bu dərdli, yaralı canı Borçalı.

İndi oğul gərək qaynasın içi,
Qaytarsın geriyə talanan köçü,
Ulu keçmişiyin sarsılmaz gücü,
Yayılsın sorağı, sanı Borçalı.

Köçəri, 45.

Rübailər

Şər duyğular dolaşıbdı qəlblərə,
Qeybət-Qəflət bulaşıbdı qəlblərə.
Gözlər kor olubdu, yaxşını görmür,
Yamanlıqlar daraşıbdı qəlblərə.

Adamları çox bezdirdi adamlar,
Hər addımda kin sezdirdi adamlar.
Aralığa barışığı salmadı,
Aralıqda söz gəzdirdi adamlar.

Hər şeyi itirdi, yalandan başqa,
Hər şeyi danışdı, olandan başqa,
Hamını özünə qardaş elədi
Tək bircə əbədi qalandan başqa.

Üzdə mələkləşdi daxildən iblis,
Taladı, Talandı ağıldan iblis.
Gündə bir don geydi, min söz danışdı
İnamdan, İdrakdan, Əxlaqdan müflis.

Saxta eşq bənzədi saxta bugunə,
Tapılmadı Amalında divanə.
Zəmanə özündən artığı sevmir,
Əbədi olandan qorxur zəmanə.

Dünyanı Dünyadək qanan olmadı,
Dünyaya əbədi qonan olmadı.
Vəfa qaranlığa tuş oldu söndü,
Sevgidə Məcnuntək yanan olmadı.

Ömür keçir heç olubdu qocalıq,
Vüqar yoxdu, puç olubdu qocalıq.
Saç ağarıb göz qaranlıq – Kölgəli,
Əyilibdi, qocalıbdı Qocalıq.

Kökdən düşüb, Saz ustadsız çalınmır,
Yaşlı olan gədalaşib sayılmır.
Gənc nəsillər mənəviyyat görmədi,
İnsanlaşmaq alınmır ki, alınmır.

Vətən deyib həşir saldı “oğullar”,
Yetişməyib, hələ kaldı “oğullar”.
Vətən dedi, Vətənləşə bilmədi,
Vətənindən qıraq qaldı “oğullar”.

Ağasına sadıq küsməz dedilər,
Ağadan əlini üzməz dedilər.
Vətənə uzanan xain əlləri
Qılinc kəsmir, ağıl kəsməz dedilər.

Dağlar öz daşının qədrini bilmir,
Adamlar başının qədrini bilmir,
Lağlanmaya dönüb həyat yamanca,
Gədalar kişinin qədrini bilmir.

Dağları yerindən oynatdı ahım,
Qəlbimi al-qana boyatdı ahım.
Vicdanı ürəklər yaxın qoymadı,
Uça bilmir, bağlı qanaddı ahım.

İllər tələsiyir, aylar yox olur,
Sellər qan-qan deyir, çaylar yox olur.
Ürəkdə məhəbbət, heyrət itdikcə,
Ürəkdən Ürəyə yollar yox olur.

Adam lovğalandı, Vüqar qalmadı,
Əhdi yalanlaşdı, İlqar qalmadı.
Böyüklük kiçildi, üzlər qaraldı,
Kimsədə ləyaqət, nə ar qalmadı.

Ürəyi isti yox, dondu, cahillər,
Müqəddəs Varlığı dandı cahillər.
Ağıla bir qulaq asan olmadı,
Özünü ağıllı sandı cahillər.

Qullar dövlətiylə fəxr edir indi,
Nadan qəflətiylə fəxr edir indi,
Yağılıq ağıla hakim kəsilib,
Adam nifrətiylə fəxr edir indi.

Yolçuluq eləyən yolunu görmür,
Nə görüb boş görüb, dolunu görmür.
Lotu “ağsaqqal”lar artdıqca bir-bir,
Nəsillər aldanır, Ulunu görmür.

Başlar ayaq oldu, ayaq baş oldu,
Həyat adıləşdi, ömür boş oldu.
Adamlar o qədər özünü dandı –
Duyğular azaldı, Ürək daş oldu.

Adam çoxluğundan sürü yarandı,
Bağların kal qalan barı yarandı.
Mənanı görmədi, mənadan olan
Ruhən öldü, cismən diri yarandı.

Maddi Dünyasından doymadı Adam,
Mənəvi Dünyanı saymadı Adam,
Bugündə dolandı, süründü, ancaq
Sabaha bir addım qoymadı Adam.

Füzuli yaşıyla ağlayan yoxdu,
Ömrünü Amala bağlayan yoxdu,
Özgəliyə meyil yaman çoxalıb,
Ulu Türk Ruhunda çağlayan yoxdu.

Adam dost olmağa tülkü, it gəzir,
İmtahan özünə başdan küt gəzir,
Namus, ar hərraca qoyulur, daha
Kişi yarımçılpaq, qadın lüt gəzir.

Qeybə çəkilibdi Adamda ismət,
Susubdu iradə, yoxdu qətiyyət.
Gərəkdi sifəti həya bəzəsin,
İndi təkəbbürlə boyanır sifət.

Adam ləyaqətdən məhrum olubdu,
Şəhvət məhəbbətdən mühüm olubdu,
Peşiman olmayır gədalığından,
Demir İnsansızlıq səhvim olubdu.

Adam var kinindən ayrıla bilmir,
Bəd, qara günündən ayrıla bilmir.
Alnıma bədbaxtlıq yazılıb deyir,
Avamlıq dəmindən ayrıla bilmir.

Loğman ol özünə inadkar, mətin,
Adamlıq yarası sağalar çətin.
Oyun olduğunu göstərmir üzdə –
Bulanlıq duyğular, bu qəbahətin.

Əməl sahibini gizləyir bəzən,
Əməl tamlığını gözləyir bəzən,
Mənaca kiçikdir görünmür gözə –
Əməl var aləmi «düzləyir» bəzən.

Bəzənib deyilən dürlü sözə bax,
Həyasız, namussuz, arsız üzə bax,
Riyasız yaşamaq olmaz deyirlər,
İnadla deyilən “haqqa, düzə” bax.

Adam İnsanlığı itirməkdədir,
Ömür Ucalığı itirməkdədir.
Xeyir görməyibdi Xeyirdən qaçır,
Ürək şər duyğular götürməkdədir.

Həqiqət yön gəlir, ürək bulanır,
Adam məxluqlaşır, İnsanı danır.
Üzün qaranlığı, gözün kölgəsi,
Sözün üfunəti gəzib dolanır.

Cır ağac meyvəyə peyvənd olubdu,
Kamillik adama bir dərd olubdu.
Yurdum parçalanıb, şaqqalanıbdı,
Dərdim Bakı, Təbriz, Dərbənd olubdu.

Söz əməldən, fikir sözdən ayrıldı,
Namus itdi, həya üzdən ayrıldı.
Zalim ovçu inadından əl çəkmir,
Maral dağdan, Ceyran Düzdən ayrıldı.

Ömürdə yanmadı Müqəddəs məşəl,
Ulunu unutdu şərləşdi bəşər.
İnamsızlıq halı, İdrak azlığı,
Tanıya bilmədi nə xeyir, nə şər.

Özünə bax, salma sınaq Dünyaya,
Ötəri qonaqdı cismın dünyaya.
Bugündə səadət, heyrət axtarma, –
Sabahdır Əbədi Dayaq Dünyaya.

İçindən kök atıb yara içində,
Hərslilik yaranıb vara içində,
İlahi qüdrəti gəzmə qıraqda,
Axtar varlığında, ara içində.

Xeyir tanımadın günahdan ayrı,
Vüqar tanımadın tamahdan ayrı.
Hərcayı dünyada gədalıq meyli
Arxa tanımadı məddahdan ayrı.

Məxluq çox olanda güc olur fələk, –
İdrakda kəfənə bükülür fələk.
Mən ali varlığam, saydığını say
Deyən insanlardan çəkinir fələk.

Bəşər Tanrısını tanıyamadı,
Dövrən fədakarla oynayamadı.
Dünya təlatümə gəldi, yenə də
İnsanı çirkaba bulayamadı.

Qaytarmaq gərəkdir ötən harayı,
Müqəddəs yollarda itən harayı,
Vətən tanımadı bəşər dünyası –
Salsa Türk salacaq Vətən harayı.

Dünyanı itirdim, özümü tapdım,
İnsanın həqiqi üzünü tapdım.
Tarixin buzlaşmış yaddaşlarından
Müqəddəs Amalın közünü tapdım.

Fədakar ömrünü qatar Sabaha,
Kamillər üzünü tutar Sabaha,
Həqiqət min il də danıla bilər,
Yenə qətiyyətlə çatar Sabaha.

Öz gözündə aqıl sayılır nadan,
Əqidə tanımır key olur nadan,
Mənəvi Dünyaya qovuşa bilmir,
Cismən öləndəcə ayılır nadan.

Dünyanı “Yaradan” biçdi deyirlər,
İnsanın Vüqarı heçdi deyirlər.
Dədələr Dünyaya gəlməyib hələ,
Dədələr Dünyadan köçdü deyirlər.

Günəşlə qızınan donmaz heç zaman,
Ömür Ucalıqdan enməz heç zaman.
Varlığı yaradıb öldürdü Tanrı,
Var olan Varlığı danmaz heç zaman.

İnamım Aşıqlər yetirəcəkdir,
Naşı qəlb natamlıq götürəcəkdir.
Həqiqət güzgüsü sinsa da belə,
Yenə həqiqəti göstərəcəkdir.

**12 Çiçək Ayı, 14-cü il.
Bakı.**

Ardınca sürüyür həyat Türkümü,
Kəfənə bürüyür həyat Türkümü.
Füzuli ahıyla, Qorqud sazıyla,
Amal harayıyla oyat Türkümü.

Babək qılıncını bağla belinə,
Nəsimi həqqini qaytar elinə.
Yadların gözüylə ağladın bəsdə,
Ata qaydasıyla ağla ölünə...

26 Çiçək Ayı, 14-cü il. Bakı.

Qəzəllər

*(Atanın ölümündən az sonra,
Ocağın 20-ci ilində yazılmışdır).*

Bülbülə bax, qan ağlayır, bircə gülün xatirinə,
Sinəsində coşur fəryad, uca könlün xatirinə.

Aldın yerdən ürəyimi, qoydun Amal göylərinə,
Özün getdin aramızdan, ulum, nəyin xatirinə.

Yoxdu heyim, yoxdu tabım, dözüm sənəin yoxluğuna,
Yaşayıram yana-yana, inan, elin xatirinə.

Bu nə dərdədi, bu nə acı, bu nə haldı, ey sultanım,
Gəl ruhuma, yaşat məni, qutsal göyün xatirinə.

Canım çıxdı, ruhum uçdu, bu illərdə sən deməkdən,
Gəl, ağzımda köz-köz olub yanan dilin xatirinə.

Ulu Atam, dön ömrümə, gəl gücümdə dalğa yarat,
Göz yaşımın yaratdığı bax, bu gölün xatirinə.

Nalə çəkən quş kimi qəlbim uçuş yerindən,
Qanlı tikan içində yarı-qönçə axtarır.

Dərd yağır yağış kimi, açılmamış birindən,
Dərdə dərman bulunmaz, könül incə axtarır.

Ayrılmır ağıl-kamal, daim dərddən mey istər,
Həqiqətin eşqiylə yanan bircə axtarır.

Bu necə yazdı, dəymir gülün ətri burnuma,
Göy oduna qarışıb özü göycə axtarır.

Soyluya heyrat edən vurğun gözlər mənə bax,
Hicranın qanlı əli qoymaz dincəl, axtarır.

Ey sufi mələyim, haqqı bulmusan içində,
Qəlbin Günəş kimidir, odundan məst olmusan.

Göylər məkanın olmuş, yerdə sönməz həsrətin,
Eşqin hicran əlində bayılıb süst olmusan.

Nə deyim, qismətimmiş yanar ürək sinəmdə,
Ey könlümün sultanı, gözümdə büst olmusan.

Sönməz atəş saçırsan, hansı dərya söndürər,
Sən göylərdən ucasan, ömrümə üst olmusan.

Bu sirlə, əsrar ilə ilahidən doğulduq,
Bəslədik könlümüzdə pünhan sevda, ey sənəm.

Ruhun necə alovlu, Günəşə bənzəyirsən,
Həsrətin sönməz odu göylər boyda, ey sənəm.

Vüsalın qar suyutək qayalardan süzülür,
Sən əlçətməz olunca gözlər vayda, ey sənəm,

Canımı zindan etdin, ruhumu bəsləmədən,
Harda gördün bir belə zalım qayda, ey sənəm.

Aşiqi xar eləməz Məcnunluğun təşnəsi,
Leylidən qaçan könül bulmaz fayda, ey sənəm.

Heyrət sevda yoludur, ürəkləri yandırır,
Heç bir hökmün qüdrəti yetməz dada, ey sənəm.

Canıma cəfa doldu eşqindən cananımın,
Bağrımı köz eylədi, ancaq canan ağrımaz.

Həsərdən pərdə tutdu gözlərimin önünə,
Qıymadı vüsalını, dedi yanan ağrımaz.

Uzaqlıqlar sinəmə sıxılsa da daş kimi,
Ayrılıq dumanında azıb qalan “ağrımaz”.

Sevda qayalarına çırpılan ürək neylər,
Dağ-dağ olan ürəkdə atəş bulan ağrımaz.

Sirrlər xəzinəsindən sevgi hikməti buldum,
Eşq ilə var olursa, haqqı qanan ağrımaz.

Yolboyu sirr söyləyər, xəyallarım canana,
Sonsuz xəyallarına axıb dolan ağrımaz.

Bir şamın pərvanəsi olmaq necə əzabmış,
Düşəsən atəşinə görəsən hal nə haldı.

Gecələri günəştək işığa qərq edirsən,
Yuxu bilməz gözlərim, yoxsa ki ağlım kaldı?!

Vüsal bilməz qismətim, həsrət qəlbə yar olur,
Necə bilim dadını, əzab ömrümə yoldu.

Oldun könül sultanım, hökmünə boynum incə,
Əmrindən çıxma bilməm, dilim canana laldı.

Üzündür kəbə-məkkə, can sevməz özgə halı,
Öyüd götürməz könül, çün dərdə meyil saldı.

Mən məbədə girirəm halına yön gələndə,
Od vurmaqdan doymayır, bu nə gün, nə xəyalı.

Hicranın yanar əli yapışıbdı yaxamdan,
Sirr bu yorğun könlümdə yenidən çalxalandı.

Arif isən gəl dərdimi bil, bəyan et, söylə sən,
Dərdə dərman söyləyərsən, gülüm, əlbət anlaram.

Sən könlümün sultanısan, mən də yoxsul dərvişəm,
Səndə olan xəzinəyə edəm biət, anlaram.

Ruhumda od qalamısan, söndür deməz harayım,
Haqqı bəyan eyləyibdir sevgi-şəfqət, anlaram.

Murad bilməz ərşə çıxan ahım, ünüm, amanım,
Çoxdan düşüb öz canıma, bu od-qismət, anlaram.

Mürşüdüm ol, öz gözünlə gör də çılğın sevgimi,
Yanar bağrım, titrər dilim, versən qiymət, anlaram.

Can dedi könül mürşüdüm, od saldı cana, elə bil,
Aldı əldən ixtiyarı, qəsd etdi mana, elə bil.

Ox kimi yağır köksümə kiprik, – qaş kamana dönüb,
Hökmünə can gedir fəda, qul oldum ona, elə bil.

Bir anın ahı, fəryadı bir ilə sığmaz biləsən,
Necə qıydın sən ömrümə, salıbsan qana, elə bil.

Üzü qara gecələrin bağrında şimşək kimisən,
Yandırmağa adət edib alışdın buna, elə bil.

Ey alışıb yanan könül, bir an ayıl, dön, buna bax,
Günəş tək od saçan gözdə bulud varmış, sən buna
bax.

Eyni anda həm od saça, həm bulud tək sellər qopa,
Bu hikməti bəyan etməz heç bir fəryad, ün, buna bax.

Dünya mənə dar görünür, eşq söyləyir hər bir halım,
Hər halıma, hər anıma çatmaz zaman, gün, buna bax.

Baxışları söylər mənə, həsrət özü misal meyi,
Çək başına, qoy alışsın, – söylər qəlbə yan, buna bax.

Əllər həsrət, gözlər həsrət, döz deməyə dilim gəlmir,
Gəl, Soyłunu lal eylə sən, qoy desinlər can, buna bax.

Ətrindən məst olub könül, yenə çəmən çəkir məni,
Baxışların min naz ilə dərd qatır dərdə, neyləyim.

Al-qan rəngli yanaqların lalələrə meydan oxur,
Qoymayıb örtülsün ara, açılır pərdə, neyləyim.

Ox yağır, köksüm dəşilir, ciyərim para elə bil,
Ruhun göydə səfa bulur, həsrətin yerdə, neyləyim.

Ey gül üzlüm, aç sirrini, gizli tutma vüsalını,
Bax, əllərim buz bağlayıb, baxışım sirrdə, neyləyim.

Ah becərər, nalə əkər, göz üzünə həsrət canım,
O gözlərin əsiriyəm, boylanır hərdən, neyləyim.

Çox sınağa çəkirsən ki, Soylu kimi yatmış dərdi,
Yol yeriyir sən qalırsan, uzaq geridə, neyləyim.

Həsərdənmi doğulmusan, başdan-binadan ey gözəl,
Bəlkə də heç doğulmayıb cismin anadan ey gözəl.

Gözlərindən Günəş saçır, köz-köz olmuş yanaqların,
Qəm odunun əzabını nədir sanadan ey gözəl.

Göz yaşımın yaratdığı dəryadı, üzdüyün belə,
Bu dalğada nə fərqin var üzən sonadan ey gözəl.

Qaladın eşq atəşini sinəmi meydan eyləyib,
Aldım hər ağrı-acını səntək canandan ey gözəl.

Ətir saçan çiçəyimsən, dərdli gözümdən qaçırsan,
Bu, bülbülün naləsidir, bağı qanadan ey gözəl.

Sən Günəşsən, Şam deyilsən, başına pərvanə olam,
Əslidənmi gəlir atəş, qopur yaxandan ey gözəl.

Yanar ürək, coşar duyğu, alovlanır ömrün halı,
Soyluda gördüyün bu hal uca, olandan ey gözəl.

Böyüklərin ruhuna qovuşmaq asan deyil,
Tanrının sirlərini soruşmaq asan deyil.

Asan deyil ucalmaq, ucalıqda yol getmək,
Zirvələrdə özüylə buluşmaq asan deyil.

Könül mürşidi olmaq, könüllərə yol açmaq,
Könüllərdə sevgiyə qarışmaq asan deyil.

Haqqı səndən sorarlar, varlığında yaşarsa,
İlahi qüvvələrlə yarışmaq asan deyil.

Ölməzlik həyat deyil, həyatdan uca yoldu,
Uca yolda zamanla barışmaq asan deyil.

Aşiqin ömrü işıq, oda qarışmaq gərək,
Bu odda pərvanətək alışmaq asan deyil.

Soylu odlardan keçir haqqın yolunda hər an,
Onunla yol getməyə çalışmaq asan deyil.

**15 Od Ayı, 44-ü il.
Atakənd.**

Ey qadına ikinci sort deyən “düşünən”lər, –
Heç kim dönməz eşq ilə sevilməz yardan artıq.

Hansı qüvvə könüldə yer eyləyər özünə,
Hansı dilək dov gələr yoxluğa "Var"dan artıq.

Göylər haray qoparıb sellərə qərq etsə də,
Yeri doyura bilməz dağdakı qardan artıq.

Könlünü haqqa bağla, zəhmətin bol olsa da,
Ruhuna qəsd eyləməz dövlətdən, vardan artıq.

Soylu, doğru yaşa ki, artsın gücün, qüdrətin,
Yalançının nəyi var, topaldan, kordan artıq.

3 Od Ayı, 44-cü il.

Ürəyini hər kəsə eşqlə açan pir olar,
Ömür haqqa qovuşar, o da yüzdə bir olar.

Ruhu yoxsul olan kəs zamanın yavrusudur,
Zamanı ötə bilən zəngin yaşar, sirr olar.

Cana boyun əyənün boyu çıxmaz işığa,
Səsi sabaha çatmaz, bağirtisi gur olar.

Od Ayı, 44-cü il.

ՆԱՂԷ - ՌԿՐԱ ՆՕՃՅԻ
Ocaq - Türk Abesi

L a t i n	Çağdaş abe		L a t i n	Çağdaş abe		L a t i n	Çağdaş abe	
	çap	elyazma		çap	elyazma		çap	elyazma
A	ճ	Ճ	R	Բ	Բ	T	Ժ	Ժ
D	Ճ	Ճ	C	Լ	Լ	X	Խ	Խ
H	Խ	Խ	Ç	Լ	Լ	O	Ն	Ն
I	Ի	Ի	Ö	Կ	Կ	U	Ն	Ն
M	Ժ	Ճ	Ü	Կ	Կ	N	Կ	Կ
V	Յ	Յ	Ş	Կ	Կ	Ğ	Ճ	Ճ
Y	Յ	Յ	S	Յ	Յ	J	Յ	Յ
F	Ժ	Ժ	L	Ժ	Ժ	Z	Յ	Յ
I	Բ	Բ	B	Ն	Ն	Ə	Ն	Ն
K	Ճ	Ճ	P	Ժ	Ժ	E	Ճ	Ճ
K'	Խ	Խ	G	Ժ	Ժ	Q	Խ	Խ

Ata-Ocaq Günsırası (Təqvimi)

1 mart 1979-cu ildən başlanır.

Aylarda günlərin sayı miladda olduğu kimidir.

Aylar:

I ay Günəş – mart,
II ay Çiçək – aprel,
III ay Işıq – may,
IV ay Şölə - iyun,
V ay Od – iyul,
VI ay Qürub – avqust,
VII ay Ata – sentyabr,
VIII ay Xəzan – oktyabr,
IX ay Yağış – noyabr,
X ay Sərt – dekabr,
XI ay Qar – yanvar,
XII ay Köçəri – fevral.

Həftənin günləri:

I gün Arzu – Bazar ertəsi,
II gün Ümid – Çərşənbə axşamı,
III gün Dözüm – Çərşənbə,
IV gün Mərhəm – Cümə axşamı,
V gün Qismət – Cümə,
VI gün Murad – Şənbə,
VII gün İnam – Bazar.

Ocaq Bayramları:

- 15 Günəş Ayı (mart) – İnsanilik Bayramı.
- 13 Şölə Ayı (iyun) – Xəlqilik Bayramı.
- 12 Ata Ayı (sentyabr) – Şərqlilik Bayramı.
- 12 Sərt Ayı (dekabr) – Bəşərlik Bayramı.

Ocaq Törənləri

- 1 Günəş Ayı – Yeni İl
- 25 Çiçək Ayı – Ruhani İdrak Günü
- 5 Şölə Ayı – Ata Sonevini Ziyarət Günü
- 7 Od Ayı – Ruhani Evlad Günü
- 25 Ata Ayı – Ata Günü
- 13 Yağış Ayı – İnam Evi Günü
- 27 Sərt Ayı – Ruhani Səfər Günü
- 6 Köçəri Ayı – Ailə Günü

**Asif Atanın – İnam Atanın
45 kitabının, 7 “Kəlam”ının
çeşidlənib sistemləşdirildiyi**

On Qutsal Bitiq – Onluq

1. Mütləqə İnam
2. Mütləqləşmək – Var olmaq
3. Anlam İnsaniliyi
4. Görmək İnsaniliyi
5. Fəlsəfənin Təmali
6. Qutsal Quruculuq
7. Yetməli Olduğunuz
8. Özüllər Özülü
9. İcdən Yaranma
10. Hüquqdan Haqqa

3 Yan Bitiq:

1. Ruhani Sənədlər
2. Yollaşan Aqibət
3. Həqiqətlər

**Asif Atanın – İnam Atanın
Mütləqə üztutma quralı
(Mütləqə İnam açısından ibadət yönü)**

Özündəki Mütləqlə Səhər Təması

Məndə Məndən Yüksək olan Mütləq Məna!
Məndəki Qorxunu Məndən al!
Məndəki Həsədi Məndən al!
Məndəki Köləni Məndən al!
Məndəki Xəbisi Məndən al!
Məndəki Cahili Məndən al!
Məndəki Vəhşini Məndən al!
Məndəki Hərisi Məndən al!
Məndəki Zalımı Məndən al!
Məni Özümə çatdır!

Nisbi Cəsarəti Məndən al!
Nisbi Heyrəti Məndən al!
Nisbi Vüqarı Məndən al!
Nisbi Səflığı Məndən al!
Nisbi Doğruluğu Məndən al!
Nisbi İnsaniliyi Məndən al!
Nisbi Ləyaqəti Məndən al!
Nisbi Mərhəməti Məndən al!
Məni Özümə çatdır!

Nisbi İnamı Məndən al!
Nisbi İdrakı Məndən al!
Nisbi Mənəviyyatı Məndən al!
Nisbi İradəni Məndən al!
Məni Özümə çatdır!

Mütləqə tapınım – Nisbiyə tapınmayım!
Həqiqətə tapınım – Yalana tapınmayım!
Vəcdana tapınım – Zora tapınmayım!
İnsana tapınım – Zamana tapınmayım!
Özümə çatım!

Təbiətdəki Mütləqlə Gündüz Təması

Təbiətdə Təbiətdən Yüksək olan Məna!
Dağların Vüqarında Mənliyim yaşayır – Ona çatım!
Çayların Axarında Mənliyim yaşayır – Ona çatım!
Səmanın Ucalığında Mənliyim yaşayır – Ona çatım!
Günəşin Şəfqətində Mənliyim yaşayır – Ona çatım!
Qürubun Qübarında Mənliyim yaşayır – Ona çatım!
Səhərin Cəzbində Mənliyim yaşayır – Ona çatım!
Gecənin Sehrində Mənliyim yaşayır – Ona çatım!
Səndəki Özümlüyümə çatım!

Dünyadakı Mütləqlə Axşam Təması

Dünyada Dünyadan Yüksək olan Məna!
Əzəliyə qovuşum – Ötəridən keçim!
Əbədiyə qovuşum – Keçicidən keçim!
Sonsuza qovuşum – Sonludan keçim!
Kamilə qovuşum – Qeyri-Kamildən keçim!

Ötərini Əzəli saymayım!
Keçicini Əbədi saymayım!
Sonlunu Sonsuz saymayım!
Qeyri-Kamili Kamil saymayım!

Hadisədə qalmayım – Mahiyyətə çatım!
Gerçəklikdə qalmayım – Mahiyyətə çatım!
Şəraitdə qalmayım – Mahiyyətə çatım!
Mühitdə qalmayım – Mahiyyətə çatım!
Səndəki Özümlüyümə çatım!

Soylu Atalı
(Talıblı Zülfüqar Qara oğlu)

Pıçıldayan Damcılar
(şeirlər)

(Türk dilində)

Bağlantı: (051) 585-56-97
www.asifataocagi.com
atali.soylu@mail.ru

“Elm və təhsil” nəşriyyatının direktoru:
İNAL MƏMMƏDLİ

Çapa imzalanmış 19.07.2026
Şərti çap vərəqi 11,5. Sifariş № 304
Kağız formatı 60x84 1/32. Tiraj 200

Kitab “Elm və təhsil” nəşriyyat-poliqrafiya
müəssisəsində nəşr olunmuşdur.
E-mail: elm.ve.tehsil@mail.ru
Tel: 497-16-32; 050-311-41-89
Ünvan: Bakı, İçərişəhər, 3-cü Maqomayev 8 /4